CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉಪಾಕರ್ಮ ವಿಧಿಃ

(ಯಜುರ್ವೇದೀಯ)

ಸಂಗ್ರಾಹಕರು :

ವೇ॥ ಬ್ರಂ॥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ

ಉಪನಯನ ಸಂಘ

98, ರತ್ನ ವಿಹಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri. Sri Vidyabharathi Book Centre, Shringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

॥ ಶ್ರೀ ॥

ಉಪಾಕರ್ಮ ವಿಧಿಃ

(ಯಜುರ್ವೇದೀಯ)

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ

ಉಪನಯನ ಸಂಘ

98, ರತ್ನವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

2000 ಪ್ರತಿಗಳು 1988 ಬೆಲೆ : ರೂ. 5-00

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Upakarma Vidhi (Yajurveda) Published by K. R. Shridara Murthy, Upanayana Sangha, 98, Rathnavilasa Road, Basavanagudi, Bangalore 560 004.

1988

2000 ಪ್ರತಿಗಳು

ಬೆಲೆ : ರೂ. 5-00

ಮುದ್ರಣ :

ಎಂ. ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ್

ಪಾಪಚ್ಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ

ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-18

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅವತರಣಿಕೆ

ಋಗ್ವೇದಿಗಳೂ, ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳೂ, ಸಾಮವೇದಿಗಳೂ ತಮ ತಮಗೆ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವೇದದ ಭಾಗಗಳು ವೀರ್ಯವತ್ತಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾಗಲು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಾಹ, ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ, ನಾಂದೀ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯೋದಶಹೋಮ, ಉತ್ಸರ್ಜನ ಉಪಾಕರ್ಮ, ವಿರಜಾ ಹೋಮ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಾಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಉಪಾಕರ್ಮವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಪುರೋಹಿತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ, ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೂ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಮಂತ್ರಗಳು ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹಾಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೋ, ವಿಕ್ರಮವಾಗಿಯೋ, ಅಥವ ಮೌನವಾಗಿದ್ದೋ ಕರ್ಮಲೋಪವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಉಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮ ಎಂದರೇನು ? ಅದಕ್ಕೆ ಉಕ್ತವಾದ ಕಾಲವಾವುದು ? ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು ? ಇದರ ಒಳ ವಿಭಾಗಗಳಾವುವು ? ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಗಳಾವುವು ? ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಂತ್ರಗಳು ಅವುಗಳ ಫಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಈ ಅವತರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ !

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ನಿವೃತ್ತರಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳಾದ ಯುವಕರೂ ತಮಗೆ ವಿರಾಮ ದೊರೆತ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ವಿರಾಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುರೋಹಿತರ ಬಳಿ ಸಾರಿ ಸೂಕ್ತಗಳೂ, ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಂತ್ರಗಳೂ ನಮಕ,

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚಮಕ ಮಂತ್ರಗಳೂ ಮುಂತಾದ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ವಿಷಯವೇ ಸರಿ.

ನಾವು ಯಜನ, ಯಾಜನ, ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡ ದೇವತೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರಾಗಿ ದ್ವಿಜರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಪರಮೇಷ್ಠಿಯ ಚತುರ್ಮುಖನಗಳಿಂದ ನಿಶ್ವಸಿತದಂತೆ ಬಂದ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ತಪೋಧನರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ, ತಮ್ಮ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರುಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ 'ಋಷಿರ್ ದರ್ಶನೇ । ಋಷಯಃ ಮನ್ತ್ರದಷ್ಟಾರಃ ಅಲ್ಲವೇ ! ಹೀಗೆ ವೇದದ ಕಾಂಡಗಳನ್ನು, ಮುಖ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಸೋಮ, ಅಗ್ನಿ, ವಿಶ್ವೇದೇವ-ರೆಂಬ ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳು. ಆ ಕಾಂಡಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ, ಸೌಮ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ, ವೈಶ್ವದೇವವೆಂಬುಗಳು ಸಂಹಿತಾ, ಯಾಜ್ಞಕೀ, ವಾರುಣೀ ದೇವತೆಗಳು ಉಪನಿಷದ್ ದೇವತೆಗಳು ಸದಸಸ್ಪತಿಯೊಡಗೂಡಿದ ಇವರು ನವಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಋಷಿಗಳ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ, ಋಷಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ, ಋಷಿ ಗೋತ್ರಜರಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವ ನಾವು ವೇದದ ಸ್ವರೂಪವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ಸ್ವರಸಹಿತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ವೇದಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದುದು ಕರ್ತವ್ಯ.

ಸ್ವರೂಪ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು, ಕ್ರಮಪಾಠ, ಘನ ಪಾಠ, ಜಟಾಪಾಠಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋಪನಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಜನ, ಯಾಜನ, ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ದಾನ. ಪ್ರತಿಗ್ರಹಗಳೆಂಬ ಷಟ್ಕರ್ಮಗಳು ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಮೂಲ ಪುರುಷರಾದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೂ ಅದೂ ಅಲ್ಪವೇ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಜಾಯಮಾನೋ ವೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ತ್ರಿಭಿಃ ಋಣವಾನ್ ಜಾಯತೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಚರ್ಯೇಣ ಋಷಿಭ್ಯಃ, ಯಜ್ಞೇನ ದೇವೇಭ್ಯಃ, ಪ್ರಜಯಾ ಹಿ ಪಿತೃಭ್ಯಃ । ಋಣಾನಿ ತ್ರೀಕಣ್ಯಪಾ ಕೃತ್ಯ ಮನೋಮೋಕ್ಷೇ ನಿವೇಶಯೇತ್ ಎಂದು ಸ್ಮೃತಿ ವಚನವಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉತ್ಸರ್ಜನ, ಉಪಾಕರ್ಮಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ, ಹೋಮ, ತರ್ಪಣಾದಿಗಳು ವೇದಾರಂಭಣ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಾದಂಗವಾಗಿ ಋಷಿತರ್ಪಣಗಳು ವಿಹಿತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯಿಂದ ಉಪಾಕರ್ಮದಿಂದ ವೇದಾಧ್ಯಯನಾದಿಗಳು ವೀರ್ಯವತ್ತರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಋಷಿ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ವಿಹಿತ್ವವಾದ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನೆಗಳೂ ಒಂದು ಕರ್ಮ.

ಉತ್ಸರ್ಜನೋಪಾಕರಣಗಳು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿರುವುವು. ಒಂದು ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ, ಸೌಮ್ಯಾದಿ ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳ ಉಪಾಕರ್ಮ, ಮತ್ತೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯೋಪಕರ್ಮ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಸ್ನಾತಕನಾಗುವಾಗ ಮಾಡುವ ವೇದ ವ್ರತ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮವೇ ಕಾಂಡೋಪಕರ್ಮ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ವೇದದ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು-ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು-ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಓದುವ ಮೊದಲು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳೇ "ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಗಳು". ಉಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಚ ವನಸ್ಥಾನಾಂ ವಿಧೀಯತೇ । ಧಾರಣಾಧ್ಯಯನಾಂಗತ್ವಾತ್ ಗೃಹಿಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಂ॥ ಎಂದು ಮುನಿವಚನವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ಸರ್ಜನಂಚ ವೇದಾನಾಂ ಉಪಾಕರಣ ಕರ್ಮ ಚ। ಅಕೃತ್ವಾ ವೇದಜಾಪ್ಯೇನ ಫಲಂ ನಾಪ್ನೋತಿ ಮಾನವಃ ಎಂದೂ ಸ್ಮೃತಿವಚನವಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ, ಗೃಹಸ್ಥ ಮತ್ತು ವಾನಪ್ರಸ್ಥರೆಂಬ ಮೂರು ಆಶ್ರಮಗಳವರಿಗೂ ಉತ್ಸರ್ಜನೋಪಾಕರ್ಮಗಳು ನಿತ್ಯವಿಹಿತವಾದವುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಸಾಂಗಾಧ್ಯಯನಗಳು ವೀರ್ಯವತ್ತಾಗಲು ಸಾಧಕಗಳು ಆದುದರಿಂದಲೇ ಉಪಾಕರ್ಮ ಹಾಗೂ ಉತ್ಸರ್ಜನಗಳ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಎಂದೂ ಅಧೀತಾನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಎಂದೂ ಸಂಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಈಗ ಉತ್ಸರ್ಜನೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ನೋಡೋಣ. ತೈಷ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಉತ್ಸರ್ಜನಂ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಉಪಾಕರಣಂ ಎಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕಾಲ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಪುಷ್ಯಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಿಮಾ ಉತ್ಸರ್ಜನವಾದರೆ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಿಮಾ ಉಪಾಕರ್ಮ.ಅಂದರೆ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರಾವಣದಿಂದ ಪುಷ್ಯಮಾಸದವರೆಗಾದರೂ ಐದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ವೇದಭಾಗಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಾಯಾಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂದಾಯಿತು.

'ಅಗ್ನಿರ್ದೇವೋ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ' ಎಂದು ದ್ವಿಜರು ಯಾವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅಗ್ನ್ಯಾರಾಧನೆ ಹೋಮಾನುಷ್ಠಾನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಮಾಡತಕ್ಕದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ಸರ್ಜನೋಪಕರ್ಮಗಳೂ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ಹೋಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಖ್ಯ ಕಾಲಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದೋಷಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

ಉತ್ಸರ್ಜನೆಗೆ ಕಾಲಾತೀತವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಮಾಘಮಾಸದಲ್ಲಾದರೂ ಉತ್ಸರ್ಜನೆ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಲಾತೀತವಾದರೂ ವಿಹಿತ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಉಪಾಕರ್ಮಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಕಾಮೋ ಕಾರ್ಷೀತ್ ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀತ್ ಜಪವಿಧಿಗಳು ಪ್ರಾಹಿತ್ರಯೋದಶ ಹೋಮ ಇವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಧಿಗಳು ಹೇ ಅಗ್ನಿ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಪದಿಂದ ಕಾಪಾಡು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿರುವ ಪ್ರಾಹಿನೋ ಅಗ್ನೇ ಏನಸೇ ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಹದಿಮೂರು ಆಹುತಿಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕರ್ಮವೇ ಪ್ರಾಹಿತ್ರಯೋದಶ ಹೋಮ. ಕಾಲಾತಿರಿಕ್ತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಈ ಹೋಮ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಇವನ್ನು ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು.

ಹೋಮಕರಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ, ಮತ್ತೊಂದು ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲೂ ಮೊದಲು ಬರುವ ಪರಿಸ್ತರಣಾಂತವಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಗ್ನ್ಯುತ್ತರಾರಾಧನಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೋತ್ರಿಯವರ ಮನೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತಂದು ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಶುಷ್ಕವಾದ ಸೌದೆಯಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಪರಿಸ್ತರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೇ ಪರಿಸ್ತರಣಾಂತವಾದ ಕ್ರಿಯೇ ಅಥವಾ ಕರ್ಮ. ಎಲ್ಲ ಹೋಮಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಉತ್ತರ ಪೂಜೆಯೇ ಅಗ್ನ್ಯುತ್ತರಾರಾಧನ ಕರ್ಮಗಳು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹೋಮ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರಾಸಾಧನೆ ಪಾತ್ರಾದಿಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರ ಎರಡು ಬಗೆ. ಒಂದು ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಭೇದಗಳು. ದರ್ವಿ (ದೊಡ್ಡ ಸೌಟು ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರೆ, ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರೆ ಸ್ರುವ (ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಿಳ್ಳೆ] ಇದು ನಾಲ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುವ ಹೋಮಕರ್ಮ ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಪಾಹಿತ್ರಯೋದಶ ಹೋಮ ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಉಪಾಕರಣ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಗಳೆರಡೂ ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆನಡೆಯಬೇಕು.

ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಇಧ್ಮಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. 2 ಪ್ರಾದೇಶ ಮಾತ್ರವಿರುವ ಇಸ್ಪತ್ತು ಅರಳಿ [ಅಥವಾ ಮುತ್ತುಗ] ಸಮಿತ್ತುಗಳ ಕಂತೆ ಇಧ್ಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೋತ್ರಿಯನೂ ವೇದಾಧ್ಯಾಯಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ವರಣ ಕೊಡಬೇಕು ದರ್ಶಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯದಂತೆ ತೂಷ್ಣೀಂ [ಮಂತ್ರಉಚ್ಚರಿಸಿದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇವತೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ] ಆಘಾರಾಹುತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನ ಹೋಮಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಯಾದಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು ಋತ್ವಿಗ್ಯಾಮ್ಯ, ಮೌನಾಕರಣಾದಿ ದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಹುತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಸೋರ್ಧಾರಾ ಹೋಮವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ನ್ಯುತ್ತರ ಪೂಜೆ,ರಕ್ಷಾಧಾರಣೆ ಅಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನಗಳು ಎರಡು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಮತ್ತು ಉಪಾಕರ್ಮಗಳಿರಡೂ ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊತ್ತಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಪ್ರಯೋಗ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರಾಯಿತು ಆದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪೂರ್ಣಪಾಠವನ್ನು ಉಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪರಿಸ್ತರಣಾಂತವಾಗಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿರುವ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದಿಗಳು ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ನಿವೀತಿ ಹಾರ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದಂತೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಾರಣ] ಯಾಗಿ ಋಷಿ ಹೋಮವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಉಪವೀತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳ ಋಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು.

ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ದಾನ ದಾರಣೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಇವು ಉತ್ಸರ್ಜನ ಉಪಾಕರಣಗಳಿರಡಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಧರೂ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಉಪಾಕರ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಾನಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನೂ ಮಾಡವುದೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ. ಯಜ್ಞೋಪವೀತಗಳನ್ನು ಸದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ತಾನು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಒಂದು ಒಂಟೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಎರಡು ಒಂಟೆ ಮತ್ತೇ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರೀಯ [ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆಯ]ಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ಒಂಟೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡದೆ ನಿತ್ಯವೂ ಭೋಜನವನ್ನೇ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆಯಾದರೂ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನವಾದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಡವೇ ? ದೇಹ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಸ್ಥ ಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕುಳಿತುನಾಲ್ಕು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ವೇದಾಂಗಾಧ್ಯಯನ ಗಳೇ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ. ನಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ವೇದಾನುವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮಾಂಗವಾಗಿ ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಪಠಿಸುವ ರೂಢಿ. ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂಗವಾಗಿ ದೇವ ಋಷಿ ಹಾಗೂ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆರುಣಾಃಕಾಂಡರ್ಷಯ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಃ ಕಾಂಡರ್ಷಯಃ ಎಂದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ನಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಆರುಣ ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವೇದೇವಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರ್ಪಣ ಕೊಡುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ದ್ವಿಜರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೇದಶಾಖಾನುಸಾರವಾಗಿಕೊನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅನುವಾಕಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಠಿಸಿ ಉತ್ಸೃಷ್ಟಾ ವೈ ವೇದಾಃ ಊಪಾಕೃತ ವೈ ವೇದಾಃ ಎಂದು ಉತ್ಸರ್ಜನ ಉಪಾಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ದೀಪಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕರ್ಮಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಾವು ನಡೆಸುವ ಕರ್ಮ ಪುಣ್ಯಾಹದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ ವಾಸ್ತು ವರುಣ ಪೂಜೆ, ಸುಮೂಹೂರ್ತ ಯಾಚನೆ ಪುಣ್ಯಾಹ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇವು ನಡೆದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಂಸಿದ್ಧಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನೂತನವಾಗಿ ಉಪನಯನರಾ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಉಪಾಕರ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ರತವಸ್ತ್ರಗಳ ಧಾರಣೆ, ದಂಡ, ಅಜಿನ ಮೌಂಜಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ನಾಂದೀ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವು ಮೊದಲು ಮಾಡುವ ವಿಧಗಳು. ಇದಾದ ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯ-ಸಮಿದಾದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದಾದ ಅನಂತರ ಮಾನವ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರ ಕಾಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ದೋಷ ನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮ ಒಂದು ಇದೆ. ಇದೇ ವಿರಜಾ ಹೋಮ. ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಗಳೂ, ಅಂತರಿಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ವಿರಜವಾಗಿ-ಪಾಪ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂತಃಶುದ್ಧಿ ಬಹಿಶುದ್ಧಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ 25 ಹೋಮುಗಳೇ ವಿರಜಾಹೋಮ ಸಕ್ತು (ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು) ತಿಲ (ಎಳ್ಳು) ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸಮಿತ್ತುಗಳಿಂದ ಈ ಹೋಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಕುಟುಂಬತ್ವ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸುವ ಸೂಚಕ. ಇದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮ. ಆದರೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೆ. ವಿರಜಾ ಹೋಮವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜಯಾದಿ ಹೋಮಗಳನ್ನು ಹೋಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾ ಹೋಮಗಳನ್ನು, ವಸೋರ್ಧಾರಾ ಹೋಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನಂತರ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪುನಃ ಪೂಜೆ ಆರತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾ ನೂತನ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಋಷಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಅಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವೇದ ಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಾಪೀ ಕೂಪ ತಟಾಕ ನದೀ ಹೀಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಪರ್ಜನ್ಯ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಋಷಿಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಏಹಿಪರ್ಜನ್ಯ, ಪರ್ಜನ್ಯ ಏಹಿ ಎಂದು ಘೋಷಣೆಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ಅನುಗೃಹೀತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕು.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉಪಾಕರ್ಮ ನಡೆಯುವಾಗ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಭವಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಉಪಾಕರ್ಮದ ಫಲತೆ ಜನತೆಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಹಾಜನಗಳಿಗಾಗಬೇಕು.

ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಕರ್ಮವಾದ, ವಾರನೆಯ ದಿನ ಗಾಯಿತ್ರೀ ಜಪವಿಧಿ ಇರುವ ದಿನ 1000 ಸಮಿತ್ತುಗಳಿಂದ ಗಾಯಿತ್ರೀ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಕೊನೆಗೆ 1000 ಗಾಯಿತ್ರೀ ಜಪವನ್ನಾದರೂ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದರೆ ನಾವು ಧನ್ಯರು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯಾಜುಷೋಪಾಕರ್ಮ

॥ ಶ್ರೀರಸ್ತು ॥

ಅಥ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕಾ :—ಗೃಹ್ಯ ಸೂತ್ರೇ—ಉಪಾಕರಣೇ ಸಮಾಪನೇ ಚ ಋಷಿರ್ಯಃ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಸದಸಸ್ಪತಿರ್ದ್ವಿತೀಯಃ ॥

ಓಷಧೀಷು ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೇ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಶಿಷ್ಯೈಸ್ಸಹ ಆಚಾರ್ಯಃ ನದೀಂ ತಟಾಕಂ ವಾ ಗತ್ವಾ ಕೇಶಶ್ಮಶ್ರುಲೋಮಾನಿ ಪಾಪಯಿತ್ವಾ ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ನಾನಂ ವಾರುಣಸ್ನಾನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಕಂ ಚ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪ್ರಾಗ್ದೇಶೇ ಗೋಮಯೇನಾನುಲಿಪ್ಯ, ರಂಗವಲ್ಯಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ, ನೂತನ ವಸ್ತ್ರೇಣ ಮಂಟಪಮಾಸಾದ್ಯ ತಸ್ಯೋಪರಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ತಂಡುಲಾನ್ನಿಧಾಯ, ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ ದರ್ಭಗ್ರಂಥೀಷು ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ॥

ಆದೌ ದೀಪಾರಾಧನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ದೀಪದೇವಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಶುಭಂ ಭವತು ಮೇ ಸದಾ ॥
ಯಾವತ್ಕರ್ಮ ಸಮಾಪ್ತಿಸ್ಸ್ಯಾತ್ ತಾವತ್ತ್ವಂ ಜ್ವಲ ಸುಸ್ಥಿರಾ ॥
ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಹರಿಃ ಓಮ್ ॥
ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುತಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥ ಪ್ರದಾಯಿನೇ ।
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ಮಂಗಲಮ್ ॥
ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರಬಲಂ ತದೇವ ।
ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವ ಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಕಂಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥
ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತು ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಸ್ತು ॥

ದೇವೀಂ ವಾಚಮಜನಯನ್ತ ದೇವಾಸ್ತಾಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾಃ ವಶವೋ ವದನ್ತಿ ।
ಸಾ ನೋ ಮಂದ್ರೇಷಮೂರ್ಜಂ ದುಹಾನಾ ಧೇನುರ್ವಾಗಸ್ಮಾನುಪಸುಷ್ಟುತೈತು ॥
ಸುಮುಹೂರ್ತಮಸ್ತು ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಸ್ತು ॥

ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ—ಪ್ರಾರೀಪ್ಸಿತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ನಿರ್ವಿಘ್ನೇನ ಪರಿಸಮಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಆದೌ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದನ್ತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ ।
ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನರಾಜೋ ಗಣಾಧಿಪಃ ॥
ಧೂಮಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಫಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ ।
ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯಃ ಪಠೇಚ್ಛೃಣುಯಾದಪಿ ।
ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇ ಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೇ ತಥಾ ॥
ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ವಿಘ್ನಸ್ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ ।
ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಮ್ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪ ಶಾನ್ತಯೇ ॥
ಅಭೀಪ್ಸಿತಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪೂಜಿತೋ ಯಸ್ಸುರಾಸುರೈಃ ।
ಸರ್ವವಿಘ್ನಚ್ಛಿದೇ ತಸ್ಮೈ ಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ॥

ಓಂ ॥ ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾಂ ಗಣಪತಿಗ್ಂ । ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾಮುಪ ಮಶ್ರವಸ್ತಮಮ್ । ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ ಆನಶ್ಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿ –ಸ್ಸೀದಸಾದನಮ್ ॥ ಓಂ ಭೂಃ ಗಣಪತಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವಃ ಗಣ.... ಯಾಮಿ । ಓಗ್ಂ ಸುವಃ ಗಣ....ಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಗಣಪತಿಂ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ಧ್ಯಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ (ಸ—ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ) ಪಾದಯೋಃ ಪಾದ್ಯಂ ಪಾದ್ಯಂಸ ॥ ಹಸ್ತಯೋಃ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಅರ್ಘ್ಯಂಸ ॥ ಮುಖೇ ಆಚಮನಂ ಆಚಮನಂಸ ॥ ಸ್ನಪಯಾಮಿ ಸ್ನಾನಂಸ ॥ ಆಪೋ ಹಿಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ । ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ । ಯೋ ವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇ ಹನಃ । ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರಃ । ತಸ್ಮಾ ಅರಂ ಗಮಾಮ ವೋ ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ । ಆಪೋಜನಾಯಥಾಚನಃ ಸ್ನಾನಂಸ ॥ ವಸ್ತ್ರಾರ್ಥಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಉಪವೀತಾರ್ಥಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸ ॥ ಆಭರಣಾರ್ಥಂ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸ ॥ ಗಂಧಂ ಸ ॥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸ ॥ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸ ॥ ಅಥನಾಮ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಓಂ ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ ಏಕದನ್ತಾಯ ನಮಃ ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ । ಗಜಕರ್ಣಕಾಯ ನಮಃ । ಲಂಬೋದರಾಯ ನಮಃ । ವಿಕಟಾಯ ನಮಃ । ವಿಘ್ನರಾಜಾಯ ನಮಃ । ಗಣಾಧಿಪಾಯ ನಮಃ । ಧೂಮಕೇತವೇ ನಮಃ ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಫಾಲಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ। ಗಜಾನನಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಾಧಿಪತಯೇನಮಃ
ನಾಮಪೂಜಾಂ ಸ ॥ ನಾ ನಾ ವಿ ಧ ಪ ರಿ ಮ ಳ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥
ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ। ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ॥ ನೈವೇದ್ಯಂ-ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ
ಸತ್ಯಂತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ। ಅಮೃತಮಸ್ತು ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ
ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯಸ್ವಾಹಾ ।
ಓಂ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಓಂ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ।
ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ಗುಡಖಂಡ (ಕದಲೀ ಫಲ) ನೈವೇದ್ಯಂ ಸ ॥
ಪೂಗೀಫಲ ತಾಂಬೂಲಂ ಸ ॥ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ ಪೂಜಾಸದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ
ಸುವರ್ಣ ಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸ ॥ ಉತ್ತರ ನಿರಾಂಜನಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ ॥ ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪ
ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ವಕ್ರತುಂಡ ಮಹಾಕಾಯ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಸಮಪ್ರಭ।
ಅವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ ॥ ಮನಸಾಭೀಷ್ಟ
ಪ್ರಾರ್ಥನಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ಶ್ರೀಮಹಾಗಣಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಸುಪ್ರೀತಸುಪ್ರ
ಸನ್ನೋ ವರದೋ ಭವತು ॥

ವಾಸ್ತು ವರುಣ ಪೂಜಾ :—ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣ ಶ್ರುಧೀಹವ ಮದ್ಯಾಚ
ಮೃಡಯ । ತ್ವಾಮವಸ್ಯುರಾಚಕೇ ॥ ತತ್ತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನ
ಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿಃ॥ ಅಹೇಡಮಾನೋ ವರುಣೇಹ ಬೋದ್ಧ್ಯರು
ಶಗ್ಂ ಸಮಾನ ಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ । ಅಸ್ಮಿನ್ಸ್ಥಲಶೇ ಓಂ ಭೂಃ-ಓಂ ಭುವಃ-ಓಗ್ಂ
ಸುವಃ-ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ವರುಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ ॥

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ ಸ್ವಾವೇಶೋ ಅನ ಮಿವೋಭವಾನಃ
ಯತ್ತ್ವೇ ಮಹೇ ಪ್ರತಿ ತನ್ನೋ ಜುಷಸ್ವ ಶಂನ ವಿಧಿ ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ।
ಅಸ್ಮಿನ್ಸ್ಥಲಶೇ ಓಂ ಭೂಃ...., ಓಂ ಭವಃ ಓಗ್ಂ ಸುವಃ, ಓಂ ಭೂರ್ಭವಸ್ಸುವಃ....
ವಾಸ್ತು ಪುರುಷ ಮಾವಾಪಯಾಮಿ ॥ ವಾಸ್ತು-ವರುಣ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ
ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಆತ್ರ ನಾಮ ಪೂಜಾಯಾಂ ಅಯಂ ವಿಶೇಷಃ
ಓಂ ವರುಣಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಾಚೇತಸೇ ನಮಃ । ಮಕರವಾಹನಾಯ ನಮಃ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಪಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ। ಹಿರಣ್ಯ ಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ। ಅಬ್ದಯೇ ನಮಃ ॥ ಸಮುದ್ರ ರಾಜಾಯ ನಮಃ । ನದೀನಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ । ವರುಣಾಯ ನಮಃ ॥ ಕೇಶ ವಾಯ ನಮಃ....ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ। ವಾಸ್ತು ವರುಣ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ। ನಾಮ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ವಾಸ್ತುವರುಣ ದೇವತೇ ಪ್ರಿಯೇತಾಮ್

ಸಮುಹೂರ್ತಯಾಚನಾ—

ಸರ್ವೇಷು ಕಾರ್ಯೇಷು ಸಮಸ್ತ ದೇಶೇಷ್ವ ಶೇಷಕಾರ್ಯೇಷು ತಥೇಶ್ವ ರೇಶ್ವರಃ । ಸರ್ವಸ್ವರೂಪೀ ಭಗವಾನನಾದಿಮಾನ್ ಮಮಾಸ್ತು ಮಾಂಗಲ್ಯ ವಿವರ್ಧಯೇ ಹರಿಃ ॥

ಯತ್ರ ಯೋಗೇಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಯತ್ರ ಪಾರ್ಥೋ ಧನುರ್ಧರಃ । ತತ್ರ ಶ್ರೀರ್ವಿಜಯೋ ಭೂತಿಃ ಧ್ರುವಾ ನೀತಿರ್ಮತಿರ್ಮಮ ॥ ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯನ್ತೋ ಮಾಂ ಯೇ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ । ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಮ್ ಸ್ಮೃತೇ ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣ ಭಾಜನಂ ಯತ್ರ ಜಾಯತೇ । ಪುರುಷಂ ತಮಜಂ ನಿತ್ಯಂ ವ್ರಜಾಮಿ ಶರಣಂ ಹರಿಮ್॥ ಸರ್ವಮಂಗಲ ಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕೇ । ಶರಣ್ಯೇ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇ ದೇವಿ ನಾರಾಯಣೀ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ ತದೇವ ಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರ ಬಲಂ ತದೇವ ॥ ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ದೈವಬಲಂ ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ತೇಽಙ್ಘ್ರಿಯುಗಂ ಸ್ಮರಾಮಿ । ಅನಯೋ ಕಲಶಯೋಃ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥

ವಾಣೀಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಶಚೀಪುರಂದರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಅರುಂಧತೀವಸಿಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಸೀತಾ ರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಮಾತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಆಚಾರ್ಯೇ ಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಇಷ್ಟ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಕುಲ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಗ್ರಾಮಾಧಿ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಮಹಾಜನೇಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಅಯಂ ಮುಹೂರ್ತಃ ಸಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಅನು ಗೃಹ್ಣನ್ತು ॥ ಸಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತು ॥

ಸಂಕಲ್ಪಃ : ಪತಿತ್ರಾಣಃ (ಪತ್ನ್ಯಾ ಸಹ) ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ-ದೇಶ ಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ವಿಶಿಷ್ಟಗುಣವಿಶೇಷ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮಮ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಧಿತಾನಂ ಚ್ಛಂದಸಾಂ ಸವಿರ್ಯರ್ತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, ಉತ್ಸರ್ಜನ ಕಾಲಾತೀತ ದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಪಾಹಿ ತ್ರಯೋದಶ ಹೋಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, ಅಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಚ್ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯರ್ತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, ಪ್ರಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿಪೂಜಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, ತತ್ತದ್ದಿವ್ಹಿತ ಹೋಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಹಾಜನಾನಾಂ ಸಂವತ್ಸರಕೃತ ದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ವಿರಜಾ ಹೋಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ, (ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮಪ್ರಸಂಗೇ ನಾಂದೀ ಶೋಭನದೇವತಾಮು ಉದ್ದಿಶ್ಯ ನಾಂದೀ ಶೋಭನಸೇವತಾಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾಂದೀ ಶೋಭನ ದೇವತಾಪೂಜಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯ ಮಾಣ್ಯಃ, ತದಾದೌ ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪುಣ್ಯರ್ಥಂ ಅಭ್ಯುದಯಾರ್ಥಂ ಚ ಮಹಾಜನೈಸ್ಸಹ ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಪುಣ್ಯಾಹಾಂಗ ಚತುರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ. (ತೋಷಯಿಷ್ಯೇ) ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹ ಧೀರ್ಘಮಾಯ್ಯ ರಸ್ತು । ಶಿವಾ ಅಪಸ್ಸನ್ತು । ಸೌಮನಸ್ಯಮಸ್ತು ॥ ಅಕ್ಷತಂಚಾರಿಷ್ಟಂಚಾಸ್ತು ॥ ಗಂಧಾಃಪಾನ್ತು । ಸೌಮಂಗಲ್ಯಂ ಚಾಸ್ತು । ಅಕ್ಷತಾಃಪಾನ್ತು । ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ॥ ಪುಷ್ಪಾಣಿಪಾನ್ತು । ಸೌಶ್ರಿಯಮಸ್ತು ॥ ತಾಂಬೂಲಾನಿ ಪಾನ್ತು । ಐಶ್ವರ್ಯ ಮಸ್ತು ॥ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾನ್ತು । ಬಹುಧೇ ಯಂ ಚಾಸ್ತು ॥ ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವವೇದ ಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯಾ ಕರಣಾಕರ್ಮಾರಂಭಾಃ ಶುಭಾಶೋಭೇನಾಃ ಪ್ರವರ್ತಂನ್ತೇ ತಮಹ ಮೋಂಕಾರ ಮಾದಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಭವದ್ಭಿರನುಜ್ಞಾತಃ ಪುಣ್ಯಂ ಪುಣ್ಯಾಹಾಂ ವಾಚ ಯಿಷ್ಯೇ ॥ ವಾಚ್ಯತಾಮ್ ॥

ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಶ್ಶೃಣುಯಾಮ ದೇವಾಃ । ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯ ಜತ್ರಾಃ ಸ್ಥಿರೈರಂಗೈಸ್ತುಷ್ಟುವಾಗ್ಂಸಸ್ತನೂಭಿಃ । ವ್ಯಶೇಮ ದೇವಹಿತಂ ಯದಾ ಯುಃ ॥ ದ್ರವಿಣೋದಾ ದ್ರವಿಣಸಸ್ತುರಸ್ಯ । ದ್ರವಿಣೋದಾ ಸ್ಸ ನರಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಗ್ಂ ಸತ್ । ದ್ರವಿಣೋದಾ ವೀರವತಿ ಮಿಷಂನಃ । ದ್ರವಿಣೋ ದಾರಾಸತೇ ದೀರ್ಘ ಮಾಯುಃ ॥ ಸವಿತಾ ಪಶ್ಚಾತಾತ್ಸವಿತಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸವಿತೋತ್ತರಾ ತಾತ್ಸವಿತಾಧರಾ ತ್ಸಾತ್ । ಸವಿತಾ ನಸ್ಸುವತು ಸರ್ವತಾತಿಗ್ಂ ಸವಿತಾ ನೋ ರಾಸತಾಂ ದೀರ್ಘ ಮಾಯುಃ ॥

ನವೋ ನವೋ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನೋಽಹ್ನಾಂ ಕೇತುರುಷಸಾಮೇತ್ಯಗ್ರೇ । ಭಾಗಂ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವಿದಧಾತ್ಯಾಯನ್ ಪ್ರಚಂದ್ರಮಾಸ್ತಿರತಿ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆಪ ಉನ್ದನ್ತು ಜೀವಸೇ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯ ವರ್ಚಸೇ। ಯಸ್ತ್ವಾ ಹೃದಾ ಕೀರಿಣಾ
ಮನ್ಯಮಾನೋಽಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ಜೋಹವೀಮಿ। ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋ
ಅಸ್ಮಾಸು ದೇಹಿ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಮ್ । ಯಸ್ಮೈ ತ್ವಗ್ಂ ಸುಕೃತೇ
ಜಾತವೇದ ಉ ಲೋಕಮಗ್ನೇ ಕೃಣವಸ್ಯೋನಂ ಅಶ್ವಿನಗ್ಂ ಸಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರ
ವಂತಂ ಗೋಮಂತಗ್ಂ ರಯಿಂ ನಶ ತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥

ಸಂ ತ್ವಾ ಸಿಂಚಾಮಿ ಯಜುಷಾ ಪ್ರಜಾಮಾಯುರ್ಧನಂ ಚ॥ ದೀರ್ಘಮಾಯು
ರಸ್ತು । ಮನಸ್ಸನಾಧಿಯುತಾಂ । ಸಮಾಹಿತಮನಸಸ್ಕಃ ॥ ಪ್ರಸೀದನ್ತು ಭವನ್ತಃ।
ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಮಃ ॥ ದಕ್ಷಿಣಕಲಶೋದಕೇನ ।

ಶಾನ್ತಿರಸ್ತು। ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು। ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು। ವೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಅವಿಘ್ನಮಸ್ತು।
ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು । ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು । ಶಿವಶಾನ್ತಿಸ್ತುಶುಭಂ ಕರ್ಮಾಸ್ತು । ಕರ್ಮ
ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಪುತ್ರಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ವೇದಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಶಾಸ್ತ್ರಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು ।
ಧನಧಾನ್ಯಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಇಷ್ಟಸಂಪದಸ್ತು। ಈಶಾನ್ಯಾಂ ಬಹಿರ್ದೇಶೇ। ಅರಿಷ್ಟನಿರ
ಸನುವಸ್ತು। ಯತ್ಪಾಪಂ ತತ್ಪ್ರತಿಹತಮಸ್ತು। ಯಚ್ಛ್ರೇಯಸ್ತದಸ್ತು। ಶುಕ್ರಾಂಗಾರಕ
ಬುಧ ಬೃಹಸ್ಪತಿಶನೈಶ್ಚರರಾಹುಕೇತುಸೋಮಸಹಿತಾ ಆದಿತ್ಯಪುರೋಗಾಃ ಸರ್ವೇ
ಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರೀಯನ್ತಾಮ್। ತಿಥಿಕರಣ ಮುಹೂರ್ತಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರದಿಗ್ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಯ
ನ್ತಾಮ್॥ ನೈಋತಿ ದೇಶೇ ಶಾಮ್ಯನ್ತು ಘೋರಾಣಿ। ಶಾಮ್ಯಂತು ಪಾಪಾನಿ। ಶಾಮ್ಯಂ
ತ್ವೀತಯಃ। ಶುಭಾನಿ ವರ್ಧನಾಮ್। ಶಿವಾ ಋತವಸ್ಸಂತು। ಶಿವಾ ಓಷಧಯಸ್ಸಂತು।
ಶಿವಾ ವನಸ್ಪತ ಯಸ್ಸಂತು। ಅಹೋರಾತ್ರೇ ಶಿವೇ ಸ್ಯಾತಾಮ್। ಉತ್ತರೇ
ಕರ್ಮಣ್ಯ ವಿಘ್ನಮಸ್ತು ಉತ್ತರೋತ್ತರಂ ಮಹಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು। ಉತ್ತರೋತ್ತರಾಃ
ಶುಭಾಃ । ಕ್ರಿಯಾಸ್ಸಂಪದ್ಯಂತಾಮ್ । ಅಗ್ನಿಪುರೋಗಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯಂ
ತಾಮ್। ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಪುರೋಗಾಃ ಮಾತರಃ ಪ್ರಿಯಂತಾಮ್। ಇಂದ್ರಪುರೋಗಾಃ
ಮರುದ್ಗಣಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್। ವಶಿಷ್ಠಪುರೋಗಾಃ ಋಷಿಗಣಾಃ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್।
ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಪುರೋಗಾಃ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಪ್ರೀಯನ್ತಾಮ್ । ಆದಿತ್ಯಪುರೋಗಾಃ
ಸರ್ವೇ ಗ್ರಹಾಃ ಪ್ರಿಯಂತಾಮ್ । ಋಷಯಶ್ಚಂದಾಗ್ಂ ಸ್ಯಾಚಾರ್ಯಾವೇದಾ
ಯಜ್ಞಾ ದಕ್ಷಿಣಾಶ್ಚ ಪ್ರಿಯಂತಾಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ ।
ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಮ್ ॥ ಶ್ರದ್ಧಾ ಮೇಧೇ ಪ್ರಿಯೇತಾಂ ।
ರಾಯಣಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ಜರ್ನ್ಯಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವನ್ನಾ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನ್ ಸ್ವಾಮಿಾ ಮಹಾಸೇನಃ ॥ ಸತ್ಯಾ ಏತಾ ಆಶಿಷಸ್ಸಂತು । ಪ್ರಣ್ಯಾಹ ಕಾಲಾವಾಚ್ಯಂತಾಂ ಉದ್ಗಾತೇವ ಶಕುನೇ ನಾಮ ಗಾಯಸಿ। ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಇವಸವನೇಷು ಶಂಸಸಿ। ವೃಷೇವ ವಾಜೀ ಶಿಶುಮತೀರಪೀತ್ಯಾ ವಿಶ್ವತೋ ನಶ್ಯಕುನೇ ಭದ್ರಮಾವದ । ವಿಶ್ವತೋನಶ್ಯಕುನೇ ಪುಣ್ಯಮಾವದ । ಯಾಜ್ಯಯಾ ಯಜತಿ ಪ್ರತ್ತಿರ್ವೈ ಯಾಜ್ಯಾ ಪುಣ್ಯೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪುಣ್ಯಾಮೇವ ತಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಭಾವಯತಿ । ಪುಣ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಂಸ್ಕುರುತೇ ॥

ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ನಕ್ಷತ್ರಂ ತದ್ಬಟ್ಟುರ್ವಿೀತೋಪಷ್ಯಂ ಯದಾ ವೈ ಸೂರ್ಯನ್ ಉದೇತಿ । ಅಥ ನಕ್ಷತ್ರಂ ನೈತಿ । ಯಾವತಿ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಗಚ್ಛೇತ್ । ಯತ್ರ ಜಘನ್ಯಂ ಪಶ್ಯೇತ್॥ ತಾವತಿ ಕುರ್ವೀತ ಯತ್ತಾರೀ ಸ್ಯಾತ್ ಪ್ರಣ್ಯಾಹ ಏವ ಕುರುತೇ॥ ತಾನಿ ವಾ ಏತಾನಿ ಯಮ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಯಾನ್ಯೇವ ದೇವನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ತೇಷು ಕುರ್ವೀತ ಯತ್ತಾರೀ ಸ್ಯಾತ್ ಪುಣ್ಯಾಹ ಏವ ಕುರುತೇ ಓಂ ಪುಣ್ಯಾಹಂ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ॥ ಓಂ ಪ್ರಣ್ಯಾಹಂ ॥ ಏವಂ ತ್ರಿಃ ॥

ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವಾಯು ಮುಪಬ್ರುವಾಮಹೇ ಸೋಮಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭುವನಸ್ಯ ಯಸ್ಪತಿಃ। ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಸರ್ವಗುಣಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಯ ಆದಿತ್ಯಾ ಸೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ ಆದಿತ್ಯ ಉದಯನೀಯಃ ಪಥ್ಯಾಯೈ ಸ್ವಸ್ತೆ ಽಲ ಪ್ರಯಂತಿ, ಪ್ರಥ್ಯಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ವಃಭ್ಯುದ್ಯಂತಿ, ಸ್ವಸ್ತೆ ೃಯವೇತಃ ಪ್ರಯಂತಿ ಸ್ವಸ್ತ್ಯುದ್ಯೆ ೃತಿ, ಸ್ವಸ್ತ್ಯುದ್ಯಂತಿ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ನ ಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ನಃ ಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ । ಸ್ವಸ್ತಿ ನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು ॥ ಅಷ್ಟೌ ದೇವಾ ವಸವ ಸ್ಸಾಮ್ಯಾಸಃ। ಚತಸ್ರೋ ದೇವೀ ರಜರಾ ಶ್ರವಿಷ್ಠಾಃ। ತೇ ಯಜ್ಞಂ ಪಾಂತು ರಜಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ । ಸಂವತ್ಸರೀಣ ಮಮೃತಗ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥

ಮಹ್ಯಂ ಸಹಕುಟುಂಬಾಯ ಶುದ್ಧಿವೃದ್ಧ್ಯಭ್ಯುದಯೇ ಕರ್ಮಣಿ ಮಹಾಜನಾನ್ನ ಮಸ್ತುರ್ವಾಣಾಯ ಆಶೀರ್ವಚನಮಪೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾಯ ಆಯುಷ್ಯತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ಆಯುಷ್ಮತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ॥ ಏವಂ ತ್ರಿಃ॥ ಓಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ಓಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥

ಋಧ್ಯಾಮ ಸ್ತೋಮಂ ಸನುಯಾಮ ವಾಜಮಾನೋ ಮಂತ್ರಗ್ಂ ಸರಥೇ ಹೋಪಯಾತಮ್ । ಯ ಶೋ ನ ಪಕ್ವಂ ಮಧು ಗೋಷ್ವಂತರಾ ಭೂತಾಂಶೋ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಶ್ವಿನೋ ಕಾಮಮಪ್ಯಾಃ । ಸರ್ವಾಮೃದ್ಧಿ ಮದ್ಧ್ಯಾಮಿತಿ ತಂ ವೈ ತೇಜಸ್ಯೈವ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸರ್ಯಭವತ್ ಚ್ಛಂದೋಭಿರ್ಮಧ್ಯತೋಽಕ್ಷೈರುಪರಿಷ್ಟಾದ್ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಃ ಸರ್ವತೋ ದ್ವಾದಶಾಹಂಪರಿಭೂಯಾತ್ಸರ್ವಾಮೃದ್ಧಿಮಾರ್ಧ್ನೋತ್ಸರ್ವಾಮೃದ್ಧಿಮೃಧ್ನೋತಿ । ಯ ಏವಂ ವೇದ ॥

ಋಧ್ಯಾಸ್ಮ ಹವ್ಯೈರ್ನಮಸೋಪಸದ್ಯ । ಮಿತ್ರಂ ದೇವಂ ಮಿತ್ರಧೇಯಂ ನೋ ಅಸ್ತು । ಅನೂರಾಧಾನ್ ಹವಿಷಾ ವರ್ಧಯಂತಃ ಶತಂ ಜೀವೇಮ ಶರದಸ್ಸವೀರಾಃ ॥ ತ್ರೀಣಿ ತ್ರೀಣಿ ವೈ ದೇವಾನಾ ಮೃದ್ಧಾನಿಃ ತ್ರೀಣಿ ಛಂದಾಗ್ಂಸಿಃ ತ್ರೀಣಿ ಸವನಾನಿ। ತ್ಯಯ ಇಮೇ ಲೋಕಾಃ ಋದ್ಧಾಮೇವ ತದ್ವೀರ್ಯಂ ಏಷು ಲೋಕೇಷು ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ ॥

ವಾ ಮು ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತಾ ಭ್ಯಾಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೌಕಲಶೌಯುಗಪದ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ಋದ್ಧಿಂಭವನ್ತೋಬ್ರುವಂತು ॥ ಋದ್ಧ್ಯತಾಂ ಋದ್ಧಿ ಸಮೃದ್ಧಿಃ ॥ ಮುಖಸಮ ಮುದ್ಧೃತ್ಯ-ಸ್ವಸ್ತಿ ಪ್ರಣ್ಮಹಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ವರ್ಷಶತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಸ್ತು । (ಗೋತ್ರಂ) ಗೋತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಸ್ತುಷ್ಟಿಶ್ಚಾಸ್ತು । ಶುಭಗ್ಂ ಶುಭನಮಸ್ತು । ಪುನರಪಿ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಶ್ಶುಭಮಸ್ತು । ಭಗವಾನಾ ಸ್ತೋಷ್ಪತಿಃ ಪ್ರಿಯತಾಮಿತಿ ಭವನಂತೋ ಬ್ರುವಂತು। ಭಗವಾನಾ ಸ್ತೋಷ್ಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥

—ಇತಿ ಉದಕಂ ನಿಷಿಚ್ಯ :—

ಶುಚೀ ವೋ ಹವ್ಯಾ ಮರುತಶ್ಶುಚೀನಾಗ್ಂ ಶುಚಿಗಂ। ಹೀನೋಮ್ಯಧ್ವರಗ್ಂ ಶುಚಿಭ್ಃ ಋತೇನ ಸತ್ಯ ಮೃತ ಸಾ ಪ ಆಯನ್ಪ್ಚಚಿಜನ್ಮಾನಃ ಶುಚಯಃ ಪಾವಕಾಃ॥ ಅಗ್ನಿಶ್ಶುಚಿವ್ರತತಮಶ್ಶುಚಿರ್ವಿಪ್ರಶ್ಶುಚಿಃ ಕವಿಃ । ಶುಚೀರೋಚತ ಆಹುತಃ। ಉದಗ್ನೇ ಶುಚಯಸ್ತವ ಶುಕ್ರಾ ಭ್ರಾಜನ್ತ ಈರತೇ । ತವ ಜ್ಯೋತೀಗ್ಂಷ್ಯರ್ಚಯಃ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವನೃತಗ್ಂ ಹಿತಂ । ಯೇನ ದೇವಾಃ ಪವಿತ್ರೇಣ । ಆತ್ಮಾನಂ ಪುನತೇ ಸದಾ । ತೇನ ಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ । ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪುನಂತು ಮಾ । ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮ್ । ಶತೋದ್ಯಾಮಗ್ಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂತೇನ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದೋವಯಂ । ಪೂತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ ॥ ಇಂದ್ರಸ್ಸುನೀತೀ ಸಹಮಾ ಪುನಾತು । ಸೋಮ ಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾ ವರುಣಸ್ಸುನಿಚ್ಯಾ । ಯಮೋ ರಾಜಾ ಪ್ರಮೃಣಾಭಿಃ ಪುನಾತು ಮಾ । ಜಾತವೇದಾ ಮೋರ್ಜಯಂತ್ಯಾ ಪುನಾತು ॥ ತಚ್ಚಂ ಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ। ಗಾತುಂ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯಜ್ಞಾಯ। ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ। ದೈವೀ ಸ್ವಸ್ತಿರಸ್ತು ನಃ । ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನು ಷೇಭ್ಯಃ। ಊರ್ಧ್ವಂ ಜಿಗಾತು ಭೇಷಜಂ ಶಂ ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ॥ (ಇತಿ ಮಾರ್ಜನಂ ಕೃತ್ವಾ, ಆಣ ದಿಙ್ಮಾರ್ಜನಂ) —

ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ದೇವಾ ಋತ್ವಿಜೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ। ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಂ ದಿಶಿ ಮಾಸಾಃ ಪಿತರೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ। (ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ) । ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಗೃಹಾಃ ಪಶವೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ। ಉದೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶ್ಯಾಪ ಓಷಧಯೋ ವನಸ್ಪತಯೋ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ। ಊರ್ಧ್ವಾಯಾಂ ದಿಶಿ ಯಜ್ಞಸ್ಸಂವತ್ಸರೋ ಯಜ್ಞಪತಿ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಮ್ ॥

ಏತೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ನಾನಾಗೋತ್ರೇಭ್ಯೋ ನಾನಾನಾಮಭ್ಯಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನ ಮಂತ್ರ ಜಪ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಯೇಭ್ಯಃ ತೇಭ್ಯಃ ಸಂಪ್ರದದೆ ನ ಮಮ ನ ಮಮ ॥

ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ ತ್ವಾ ವೇಶೋ ಅನಮಿವೋ ಭವಾನಃ। ಯತ್ವೇ ಮಹೇ ಪ್ರತಿಪನ್ನೋ ಜುಷಸ್ವ ಶಂ ನ ಏಧಿ ದ್ವಿಪದೇ ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ ॥ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ಶಗ್ಮಯಾಸಗ್ಂ ಸದಾ ತೇ ಸಕ್ಷೀಮ ಹಿರಣ್ಮಯಾ ಗಾತು ಮತ್ಯಾ। ಅವಹ ಕ್ಷೇಮ ಉತಯೋಗೇ ವರನ್ನೋ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಸ್ಸದಾ ನಃ ॥ ಅಮೀವಹ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತೇ ವಿಶ್ವಾರೂಪಾಣ್ಯಾ ವಿಶನ್ ಸಖಾಸುಶೇವ ಏಧಿ ನಃ ॥ ಶುಭಗ್ಂ ಶುಭಂ ॥

ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯ ಮರಿಷ್ಟನೇಮಿಂ ಮಹದ್ಭೂತಂ ವಾಯಸಂ ದೇವತಾನಾಮ್ । ಆಸುರಘ್ನಮಿಂದ್ರಸಖಗ್ಂ ಸಮತ್ಸು ಬೃಹದ್ಯಶೋ ನಾವಮಿ ಚಾರು ಹೇಮ॥ ಅಗ್ಂ ಹೋಮುಚ ಮಾಂಗಿರಸಂ ಗಯಂಚ। ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯಂ ಮನಸಾಚ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮ್ ॥ ಪ್ರಯತಪಾಣಿಶ್ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಸ್ವಸ್ತಿಸಂಬಾಧೇಷ್ವಭಯಂ ನೋ ಅಸ್ತು ॥ ಶುಭಗ್ಂ ಶುಭವ್ । ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾಹ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು ॥

ಇತಿ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನವ್ ॥

ವಾಸ್ತು, ವರುಣ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಾಶನವ್ ॥

ಆಪಯಿತ್ವಾ ಉ ಭೇಷಜೀಃ । ಅಪೋಽಮಿವಾ ಜಾತಸೀಃ । ಆಪಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭೇಷಜೀಃ । ತಾಸ್ತೇ ಕೃಣ್ವನ್ತು ಭೇಷಜಂ । ಆಮಯಾವೀ ಚಿಸ್ವೀತ । ಆಪೋ ವೈ ಭೇಷಜಂ । ಭೇಷಜಮೇವಾಸ್ಮೈ ಕರೋತಿ । ಸರ್ವಮಾಯುರೇತಿ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇತಿ ವರುಣ ವಾಸ್ತುತೀರ್ಥಂ ಪ್ರಾಶಯೇತ್

ನಾಂದೀ ಪೂಜಾ ॥

ನೂತನವಟೋಃ ಉಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಕರಣೇ ನಾಂದೀಶೋಭನ ದೇವತಾ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಾ ॥ ತತ್ರ ಸಂಕಲ್ಪಃ

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ :— ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ನೂತನ ವಟೋರುಪಾಕರ್ಮಾಂಗತ್ವೇನ ನಾಂದೀ-ಶೋಭನ ದೇವತಾಮುದ್ದಿಶ್ಯ ನಾಂದೀ ಶೋಭನ ದೇವತಾ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾಂದೀ ಪ್ರಜಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೆ ಇಡಾ ದೇವ ಹೂ ರ್ಮನುರ್ಯಜ್ಞಿನೀ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ರುಕ್ಥಾಮದಾನಿ। ಶಗ್ಂಶಿಷ ದ್ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ್ಸೂಕ್ತವಾಚಃ ಪೃಥವೀ ಮಾತರ್ಮಾಮಾಹಿಗ್ಂಸೀ ರ್ಮಧು ಮನಿಷ್ಯೇ ಮಧು ಜನಿಷ್ಯೇ ಮಧುವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಮಧು ವದಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಧುಮತೀಂ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವಾಚ ಮದ್ಯಾಸಗ್ಂ ಶುಶ್ರೂಷೇಣ್ಯಾಂ ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯ ಸ್ತಂ ಮಾ ದೇವಾ ಅವಂತು ಶೋಭಾಯೈ ಪಿತರೋಽನುವದಂತು॥ ನಾಂದೀಶೋಭನ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡ ಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಅನಯಾ ಪೂಜಯಾ ನಾಂದೀ ಶೋಭನ ದೇವತಾ ಸ್ಸುಪ್ರೀತಾಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ವರದಾ ಭವಂತು॥

ಇತಿ ನಾಂದೀ ಪೂಜಾ ॥

ಅಥ ಪಾಹಿತ್ರ್ಯೋದಶ ಹೋಮವ್ ॥

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ॥ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ॥ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಅಧೀತಾನಾಂ ಛಂದಸಾಗ್ಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನ ಕರ್ಮಾಂಗತ್ವೇನ ತೈತ್ತಿಷ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಕರ್ತವ್ಯ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಕಾಲಾತೀತದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಪಾ ಹಿ ತ್ರ್ಯೋ ದ ಶ ಹೋಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ತದಂಗ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದ್ಯಗ್ನಿ ವ್ಯತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ॥

ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ನಾಘಾರೌ ನಾಜ್ಯ ಭಾಗೌ ಚ ನಚೇಧ್ಮಂ ನ ಜಯಾದಯಃ।
ಚತುಷ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗೇಷು ಶಿಷ್ಟಕೋಽಸ್ಮಿ ಕಪರ್ದಿನಾ॥

CC-O. Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ತದಂಗ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ—

ಯತ್ರಾಗ್ನಿಸ್ಥಾಪ್ಯತೇ ತತ್ರ ಶ್ವೇತತಂಡುಲ ಚೂರ್ಣೇನ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಂ ಚತುರಶ್ರಂ ಸ್ಥಂಡಿಲಂ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ॥ ತತ್ರ ಪ್ರಾಚೀಃಪೂರ್ವಂ ಉದಕ್ಸ್ಥಂ ದಕ್ಷಿಣಾರಂಭ ಮಾಲಿಖೇತ್। ತತೋದೀಚೀಃ ಪುನಕ್ಸ್ಥಂತಂ ಪಶ್ಚಿಮಾರಂಭ ಮಾಲಿಖೇತ್ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂದರ್ಭಾಭ್ಯಾಂ ನಿಸ್ಸಿಸ್ತಿಸ್ರೋ ರೇಖಾ ಲಿಖಿತ್ವಾ ಅವಾಚೀನೇನ ಪಾಣಿನಾ ಅದ್ಭಿರವೋಕ್ಷ್ಯ। ಅವೋಕ್ಷಣ ಶೇಷತೋಯಂ ವಿಸೃಜ್ಯ। ಶಕಲ ಮಾಗ್ನೇಯ್ಯಾಂ ನಿರಸ್ಯ॥ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ। ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ಇತಿ ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ಅಗ್ನೀಂಧನಾನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ। ಅಗ್ನಾವ್ಯನಯನ ಪಾತ್ರಮಕ್ಷತೈಸ್ಸಹ ಅದ್ರೀಕೃತ್ವಾ। ಅವೋಕ್ಷಣ ಶೇಷತೋಯಂ ಪ್ರಾಗುದಗ್ವಾ ಉತ್ಸೃಜ್ಯ। ಅನ್ಯದುದಕಮಾಸೀಯ ಪ್ರಾಗುದಗ್ವಾ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ॥ ಅಗ್ನಿಮಿಧ್ವಾ॥

ಅಗ್ನ್ಯುಪರಾಧನಂ— ಓಂ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯಪಾದಾ ದ್ವೇಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ। ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ ಮಹಾದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಗ್ಂ ಆವಿವೇಶ॥ ಅಗ್ನಿಂಧ್ಯಾಯಾಮಿ॥ ಸಪ್ತಹಸ್ತಶ್ಚತುಶೃಂಗಸ್ಸಪ್ತಜಿಹ್ವೋದ್ವಿ ಶೀರ್ಷಕಃ। ತ್ರಿಪಾತ್ಪ್ರಸನ್ನವದನ ಸ್ಸುಖಾಸೀನಶ್ಶುಚಿಸ್ಮಿತಃ ಸ್ವಾಹಾಂತು ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದೇವಿಂ ವಾಮೇ ಸ್ವಧಾಂ ತಥಾ॥ ಬಿಭ್ರದ್ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತೈಸ್ತು ಶಕ್ತಿಮನ್ನಂ ಸೃಚಂ ಸೃವಂ। ತೋಮರಂ ವ್ಯಜನಂ ವಾಮೈಃ ಘೃತ ಪಾತ್ರಂ ತು ಧಾರಯನ್। ಮೇಷಾರೂಢಂ ಜಟಾಬದ್ಧಂ ಗೌರವರ್ಣಂ ಮಹೌಜಸಂ॥ ಧೂಮ್ರಧ್ವಜಂ ಲೋಹಿ ತಾಕ್ಷಂ ಸಪ್ತಾರ್ಚಿಸ್ಸರ್ವಕಾಮದಂ। ಆತ್ಮಾಭಿಮುಖಮಾಸೀನಮೇವಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್ಧುತಾಶನಮ್॥ ಅಗ್ನಿಪುರುಷಂಧ್ಯಾಯಾಮಿ।

ಏಷ ಹಿ ದೇವಃ ಪ್ರದಿಶೋನು ಸರ್ವಾಃ ಪೂರ್ವೋ ಹಿ ಜಾತಸ್ಸ ಉ ಗರ್ಭೇ ಅಂತಃ। ಸ ವಿಜಾಯ ಮಾನಸ್ಸಜನಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಾಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ವಿಶ್ವತೋ ಮುಖಃ॥ ಹೇ ಅಗ್ನೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ದೇವ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖ ಸನ್ ಮಮಾಭಿ ಮುಖೋ ಭವ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಧಿಯೋ ಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್। ಸಮಂತತೋಽಗ್ನಿಂ ಸೋದಕೇನ ಪಾಣಿನಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಸಮೂಹ್ಯ। ಪ್ರಾಗಾತಿ ಸಂಮೃಜ್ಯ। ಅಲಂಕೃತ್ಯ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ। ಹುತವಹಾಯ ನಮಃ। ಹುತಾಶನೇ ನಮಃ। ಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮನೇ ನಮಃ। ದೇವಮು

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಖಾಯ ನಮಃ । ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಯ ನಮಃ । ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ನಮಃ । ಜಾತವೇದಸೇ ನಮಃ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರೀಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಷು ಅಗ್ನ್ಯಾಯತನಮು ಲಂಕೃತ್ಯ॥ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣತಃ। ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೈರುತ್ತರಾಧರೈಃ ಪ್ರಾಗುದಗಗ್ರೈಃ ದರ್ಭೈಃ ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಸ್ತೃಣಾತಿ ॥ ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಗಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ। ತೇಷು ದ್ವಂದ್ವಂ ನ್ಯಂಚಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರಯುನಕ್ತಿ॥ (ಚತುಷ್ಟಾತ್ರೀ) ದರ್ವ್ಯಾಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯೌ । ಪ್ರೋಕ್ಷಣಿ ಸೃವಾವಿತಿ ॥ ಸಮೌ ಸಾಗ್ರೌ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರೌ ಪವಿತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ। ಆದಿರನುಮೃಜ್ಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಪಾತ್ರ ಮುತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ-ಉಪರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪವಿತ್ರಾಂತರ್ಹಿತೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ। ಅಕ್ಷತೈಸ್ಸ ಹಅವ ಆಸಿಚ್ಯ ।

ಹಸ್ತಯೋರಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಉದಗಗ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಜೀಃ ತ್ರಿರುತ್ಪವ್ಯ । ಪಾತ್ರಾಣ್ಯುತ್ತಾನಾನಿ ಕೃತ್ವಾ । ಸಪವಿತ್ರೇಣ ತಿಃಪ್ರೋಕ್ಷತಿ। ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಅಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಧಾಯ ॥ ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಆಜ್ಯ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ॥ ಆಜ್ಯಂ ವಿಪಾಲ್ಯ । ವಿಲೀನ ಮಪ್ಯಗ್ನಾವಭಿಶ್ರಿತ್ಯ । ಅಪರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಗವಿತಾರ್ಂತರ್ಹಿತಾಯಾಂ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಆಜ್ಯಂ ನಿರೂಪ್ಯ । ಪರಿಸ್ತರಣಾದುದಿಜೋ ಅಂಗಾರಾನ್ ನಿರೂಹ್ಯ ತೇಷು ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲೀ ಮಿಧಿಶ್ರಿತ್ಯ। ಜ್ವಲತಾ ತೃಣೇ ನಾವಚ್ಯೋತ್ಯ। ದ್ವೇದರ್ಭಾಗ್ರೇ ಪ್ರಚ್ಛಿದ್ಯ, ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಆಜ್ಞೇ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ । ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯಗ್ನಿ ಕರಣಂ ಕೃತ್ವಾ। ಉದಗುದ್ವಾಸ್ಯ। ಅಂಗಾರಾನ್ ಪ್ರತ್ಯೂಹ್ಯ। ಉದಗಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಗಾದಿ ಪ್ಯನರಾಹಾರಂ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ। ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಿವಿಸ್ರಸ್ಯ। ಉಪಯುಪರಿಷ್ಟಾತ್ಯ । ಪ್ರಾಗಗ್ರಮಗ್ನೌ ಪ್ರಹರತಿ॥ ಸೃಕ್ ಸೃವಾವಗ್ನೌ ಪ್ರತಿತಪ್ಯ । ದರ್ಭೈಸ್ಸಹೈವ ಸಂಮೃಜ್ಯ । ಪುನಃಪ್ರತಿತಪ್ಯ । ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಸೃವಮುತ್ತರತೋ ನಿಧಾಯ। ದರ್ಭಾನದಿಸ್ಸಗ್ಂ ಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಗ್ನೌ ಪ್ರಹರತಿ ।

ಅದಿತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ। ಅನುಮತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ। ಸರಸ್ವತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ದೇವಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವ ॥

ಸೃವೇಣ ಚತುರ್ಗೃಹೀತಮಾಜ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಏಕಂ, ದ್ವೇ, ತ್ರೀಣಿ, ಜತ್ವಾರಿ।
(1) ಪುನರೂರ್ಜಾ ನಿವರ್ತಸ್ವ ಪುನರಗ್ನ ಇಷಾಯುಷಾ। ಪುನರ್ನಃ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವತ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ॥ (2) ಪುನರಯ್ಯಾ ನಿವರ್ತಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪಿನ್ವಸ್ವ ಧಾರಯಾ ವಿಶ್ವಪ್ಸ್ನಯಾ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದನ್ ನಮಮ (3) ಭೂರಗ್ನಯೇ ಚ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಚ ಮನಕತೇಜ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಪೃಥಿವ್ಯೈ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಹತ ಇದಂ (4) ಭುವೋ ವಾಯವೇ ಚಾಂತರಿಕ್ಷಾಯ ಚ ಮಹತೇ ಚ ಸ್ವಾಹಾ। ವಾಯುವೇಚಾಂತರಿಕಾಯ ಮಹತ ಇದಂ (5) ಸುವರಾದಿತ್ಯಾಯ ಚ ದಿವೇ ಚ ಮಹತೇಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಆದಿತ್ಯಾಯ ದಿವೇ ಮಹತ ಇದಂ ॥ (6) ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಶ್ಯಂದ್ರಮಸೇ ಚ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ದಿಗ್ಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹತೇಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಂದ್ರಮಸೇ ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋ ದಿಗ್ಭ್ಯೋ ಮಹತ ಇದಂ (7) ಪಾಹಿನೋ ಅಗ್ನ ಏನಸೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಂ (8) ಪಾಹಿನೋ ವಿಶ್ವವೇದಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವವೇದಸ ಇದಂ (9) ಯಜ್ಞಂ ಪಾಹಿ ವಿಭಾವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಭಾವಸವ ಇದಂ (10) ಸರ್ವಂ ಪಾಹಿ ಶತಕ್ರತೋ ಸ್ವಾಹಾ । ಶತಕ್ರತವ ಇದಂ । (11) ಪಾಹಿ ನೋ ಅಗ್ನ ಏಕಯಾ । ಪಾಹ್ಯುತ ದ್ವಿತೀಯಯಾ । ಪಾಹ್ಯೂರ್ಜಂ ತೃತೀಯಯಾ । ಪಾಹಿ ಗೀರ್ಭಿಶ್ಚತಸೃಭಿರ್ವಸೋ ಸ್ವಾಹಾ। ವಸವ ಇದಂ। (12) ಪುನರೂರ್ಜಾ ನಿವರ್ತಸ್ವ ಪುನರಗ್ನ ಇಷಾಯುಷಾ । ಪುನರ್ನಃ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವತ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯಂ ಇದಂ । (13) ಸಹರಯ್ಯಾ ನಿವರ್ತಸ್ವಾಗ್ನೇ ಪಿನ್ವಸ್ವಧಾರಯಾ ವಿಶ್ವಪ್ಸ್ನಯಾ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಮ್। ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ। ಭೂ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ । ಭುವ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯವ ಇದಂ । ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ॥

ಉತ್ತರ ಪರಿಷೇಚನಮ್॥ ಆದಿತೇಽನ್ವಮಗ್ಂ ಸ್ಥಾಃ॥ ಅನುಮತೇಽನ್ವಮಗ್ಂ ಸ್ಥಾಃ । ಸರಸ್ವತೇಽನ್ವಮಗ್ಂ ಸ್ಥಾಃ । ದೇವಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಃ ॥

ಹೋಮಾಂತೇ ಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯ ನಮಃ ಧ್ಯಾನಾ ವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪ ಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಅನೇನ ಪಾಹಿತ್ಯಯೋದಶ ಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಶ್ರಿಯಜ್ಞಪುರುಷಃ ಪ್ರೀಣಾತು ॥ ತತ್ತತ್ಕಾಲೇ ತತ್ತತ್ಕರ್ಮಾಕರಣ ದೋಷ ಪರಿಹಾರೋಽಸ್ತು॥ ಸಕಾಲೇ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಕರ್ಮಾಕರಣದೋಷಪರಿಹಾ ರೋಸ್ತು ॥

ಇತಿ ಪಾಹಿತ್ಯಯೋದಶ ಹೋಮಮ್ ॥

ಅಥ ಉತ್ಸರ್ಜನಹೋಮಪ್ರಕರಣಮ್ ।

ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭ ತಿಥೌ ॥ ಮಮ ಉಪಾತ್ತ ದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ಯಾನಣ್ಯಾ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಆಧೀತಾನಂಛಂದಸಾಗ್ಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋ ತ್ಸರ್ಜಿನಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ತದಂಗ ಸ್ಥಂಡಿತೊಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಕರಿಷ್ಯೆ ॥ ಷಟ್ಪ್ರತ್ಯಯೋಗಃ ॥

ಯತ್ಯಾಗ್ನಿಸ್ಥಾಪ್ಯತೆ ತತ್ರಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖನಾದಿ ಪರಿಸ್ತರಣಾನ್ತಂಕೃತ್ವಾ (ಚತುಷ್ಪ್ರತ್ಯಯೋಗೇ ಯಥಾದರ್ಶಿತಂ ತದ್ವತ್)

ಋಷಿಣಾ ಮಾರಾಧನಮ್

ಈಶಾನ್ಯದಿಗ್ಭಾಗೇ ಪ್ರಾಗ್ದೇಶೇವಾ ಗೋಮಯೇನಾನುಲಿಪ್ತ, ರಂಗವಲ್ಯಾದಿ ಭಿರಲಂಕೃತ ನುಂಟಸದೇಶೇ ತಂಡುಲೋಪರಿಸ್ಥಾಪಿತ ದರ್ಭಗ್ರಂಥಿಷು ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷೀನಾರಾಧಯೇತ್.

ಘಂಟಾನಾದಮ್—ಆಗಮಾರ್ಥಂತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂ ತು ರಕ್ಷಸಾಂ ಕುರ್ವೀ ಘಂಟಾರವಂ ತತ್ರೆ ದೇವತಾಹ್ವಾನ ಲಾಂಛನಮ್ ॥ ಘಂಟಾನಾದಂ ಕೃತ್ವಾ, ಭೂಮಿಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ। ಕಲಶಾರ್ಚನಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಲಶೋದಕೇನ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ ಆತ್ಮಾನಂಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಶೇಷಂ ವಿಸೃಜ್ಯ.

ನಿವೀತೀ ಭೂತ್ವಾ—ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ। ಸೋಮಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಅಗ್ನಿ ಕಾಂಡರ್ಷಿಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಕಾಂಡರ್ಷೀನಾವಾಹಯಾಮಿ। ಸಾಗ್ಂಹಿತೀ ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದ ಆವಾಹಯಾಮಿ। ಯಾಜ್ಞೀಕೀ ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದ ಆವಾಹಯೆಮಿ। ವಾರುಣೀ ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಬ್ರಹ್ಮಾಣಗ್ಂ ಸ್ವಯಂಭುವ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ । ಸದಸಸ್ಪತಿ ಮಾವಾಹಯಾಮಿ (ಉಪವೀತೀ) ಸದಸಸ್ಪತಿ ಮದ್ಭುತಂ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಂ । ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾಸಿಷಂ ॥ ಸದಸಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ॥ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯೋನಮಃ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಷೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಋತುತರ್ಪಣಮ್—ಅಚನ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿ ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ದೇವತಾ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ದೇವತಾಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪೂಜಾಂಗ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ—

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

(ನಿವೀತೀಭೂತ್ವಾ)—ಪಾಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಸೋಮಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ।ಅಗ್ನಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ।। ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಸಾಗ್ಂಹಿತೀ ರ್ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ।। ಯಾಜ್ಞಿಕೀರ್ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಬ್ರಹ್ಮಾಣಗ್ಂ ಸ್ವಯಂಭುವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ।। ಸದಸಸ್ಪತಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ।। ಉಪವೀತೀ ।। ಅನೇನ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಸುಪ್ರೀಣಾತು ।। ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।।

ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ಋಷಿ ಹೋಮಮಂತ್ರ ।। ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಃ—

ಉತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ ದರ್ಭಾನ್ ಸಗ್ಗ್ಂ ಸ್ತೀರ್ಯ ।। ತೇಷು ದ್ವಂದ್ವಂ ನ್ಯಂಚಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಪ್ರಯುನಕ್ತಿ ।। ದರ್ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಲ್ಯೌ। ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೇ।ಇಧ್ಮ ಸ್ರುವಾವಿತಿ ।। ಸರ್ವೌಸಾಗ್ಂ ಪಾದೇಶಮಾತ್ರೌ ದ್ವೌ ದರ್ಭೌ ಪವಿತ್ರೀಕೃತಾ [ತೃಣಂ ಕಾಷ್ಠಂ ವಾಂತರ್ಧಾಯ ಛಿನತ್ತಿ ನ ನಖೇನ] ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಆದ್ಬಿರನು ಮೃಜ್ಯ। ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರೇ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ನಿಧಾಯ । ಆಕ್ಷತೈಸ್ಸಹ ಆಪಆಸಿಚ್ಯ ಹಸ್ತಯೋರಂಗುಷ್ಠೋಪಕನಿಷ್ಠಾ ಕಾಭ್ಯಾಂ ಉದಗಗ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪ್ರಾಚೀ ಸ್ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ । ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ । ಸಪವಿತ್ರೇಣ ಪಾಣಿನಾ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಪಾತ್ರಾಣಿ। ತ್ತಾನಾನಿಕೃತ್ವಾ । ಇಧ್ಮಂಚ ವಿಸ್ರಸ್ಯ ।। ಸಪವಿತ್ರೇಣ ಅವಾಚೀನೇನಾ ಪಾಣಿನಾ ತ್ರಿಃ ಪ್ರೋಕ್ಷತಿ । ತತ್ಪಾತ್ರಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಪರಿಸ್ತರಣಾದ್ಬರ್ಹಿಃ ನಿಧಾಯ ।।

ತೇ ಪವಿತ್ರೇ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ಪೂರ್ವವತ್ ಕೃತ್ವಾ। ಉದಗಗ್ರಾಭ್ಯಾ ಪವಿತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಚೀಃ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ । ಸಮಂಪ್ರಾಣೈರ್ಹುತ್ವಾ ಮುಖಸವ ಮುದ್ಧೃತ್ಯ । ಉತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ

ದರ್ಭೇಷು ಸಾದಯಿತ್ವಾ । ಆಪ್ತಭಿರ್ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ದರ್ಭೇಷು ನಿಷಾದ್ಯ ತ್ರಿಭಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಸನಂ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಉತ್ಪರ್ಜನ ಹೋಮೇಕರ್ಮಣಿತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಭವ ಮತೋಸ್ಮಿ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ। ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಇದಮಾಸನಂ । ಸುಖಾಸನವ್ ।।

ತೇ ಪವಿತ್ರೆ ಆಜ್ಯ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ । ಆಜ್ಯಂ ವಿಲಾಪ್ಯ । ವಿಲೀನಮುಪ್ಯ ಗ್ನಾವಧಿಶ್ರಿತ್ಯ । ಅಪರೇಣಾಗ್ನಿಂ ಪವಿತ್ರಾಂ ತರ್ಹಿತಾಯಾಂ ಆಜ್ಯಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಆಜ್ಯಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ರೂತ್ಯ । ಪರಿಸ್ತಾರಣಾದ್ಬರ್ಹಿಃ ಉದೀಚೋಂಗಾರಾನ್ ನಿರೂಹ್ಯ । ತೇಷ್ವಾಜ್ಯ
ಮಧಿಶ್ರಿತ್ಯ । ಜ್ವಲತಾ ತೃಣೇನಾವದ್ಯುತ್ಯ । ದ್ವೇದರ್ಬಾಗ್ರೇ ಪ್ರಚ್ಛಿದ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ
ನಿಶಿಷ್ಯೇ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ ತ್ರಿಃ ಪರ್ಯಗ್ನಿಕೃತ್ವಾ । ಉದಗುದ್ವಾಸ್ಯ । ಅಂಗಾರಾನ್ ಪ್ರತ್ಯೂಹ್ಯ
ಉದಗಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪವಿತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪುರಸ್ತಾರಭ್ಯ ವ್ಯಾಘಟ್ಯ ಪಶ್ಚಾನ್ನೀತಾ ಪುರಸ್ತಾ
ತ್ಸಮಾಪ್ತಿಃ ಏವಂ ಪುನರಾಹಾರಮಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿರುತ್ಪೂಯ । ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸ್ರಸ್ಯ
ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯಪ್ರಾಗಗ್ರಮಗ್ನೌ ಪ್ರಹರತಿ ॥

ದರ್ಭೈಃ ಸಹ ಸ್ರುವಂ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಆದಾಯ ವಾಮೇನ ಸ್ರುಚಂ ಖಗಪತ್
ಪ್ರತಿತಪ್ಯ । ವಾಮಕನಿಷ್ಟಿಕಾನಾಮಿಕಾಸಂದೌ ಜುಹೂಂ ಗೃಹಿತ್ವಾ ತಸ್ಯೋ ಪರಿ
ಸ್ರುವಂ । ದರ್ಭಾಗ್ರೈಃ ಸಂಮೃಜ್ಯ (ಆಗ್ರೈರಗ್ರಂ, ಪೃಷ್ಟೈಃಪೃಷ್ಠಂ ಮೂಲೈ
ರ್ಮೂಲಂ ಸಂಮಾರ್ಜನಂ) ಪುನಃ ಪ್ರತಿತಪ್ಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯಂ । ನಿಧಾಯ । ದರ್ಭಾ
ಅದ್ಬಿಃಸಗ್ಂ ಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಗ್ನೌ ಪ್ರಹರತಿ ॥

ಇಧ್ಮಮಾದಾಯ ಪರಿಸ್ತರಣಾದಂತಃ ಪರಿಧೀನ್ ಪರಿದಧಾತಿ । ಸ್ಥವಿಷ್ಠಂ
ಪಶ್ಚಾತ್ । ದಕ್ಷಿಣತಃ ಅಣೀಯಾಗ್ಂ ಸಂದೀರ್ಘಂ ಅರಿಷ್ಟಗ್ಂ ಹ್ರಸ್ವಮುತ್ತರತಃ ।
ಉದಗಗ್ರಂ ಮಧ್ಯಮಂ । ಪ್ರಾಗಗ್ರಾವಿತತಾ । ಮಧ್ಯಮ ಪರಿಧಿಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯಪುರಸಾ
ದೂರ್ವೇಅಘಾರಸಮಿದಾವಾದಧಾತಿ । ಅಗ್ನೇಯಮೇಕಾಂ ಇತರಾ ವಿಶಾನ್ಯಾಂ ॥

ಅಗ್ನಿಂಪರಿಷಿಂಚತಿ । ಅಧಿತೇಽನಮುನ್ಯಸ್ವ ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ।
ಅನುಮತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ । ಇತಿ ಪಶ್ಚಾದುದೀಚೀನಂ । ಸದಸ್ವತೇನುಮನ್ಯಸ್ವ ॥ ಇತಿ
ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರಾಚೀನಂ ॥ ದೇವಸವಿತುಃ ಪ್ರಸುವ ಇತಿ ಸಮಂತಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ॥

ಇಧ್ಮಮಲಂಕೃತ್ಯ । ಸ್ವಯಮಲಂಕೃತಃ। ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಲಂಕೃತ್ಯ ॥ ಇಧ್ಮಂ
ದ್ವಿರಭಿಘಾರ್ಯ ಮೂಲ ಮಧ್ವಮಯೋರ್ಮಧ್ಯದೇಶಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಅಸನಾರ್ತ್ ಕಿಂಚಿದ
ತ್ಥಾಯ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮೇ ಕರ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಇಧ್ಮಮಾಧಾಸ್ಯೇ ॥
ಅಧಸ್ವ ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ॥ (ಮನಸಾ) ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಇಧ್ಮ
ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ ಮೂಹೂರ್ತಸ್ಸುಮುಹೂರ್ತೋಽಸ್ತು ॥

ಆಘಾರಾವಾಘಾರಯತಿ ದರ್ಶನಪೌರ್ಣಮಾಸವತ್ಪ್ರಷ್ಟೀಮ್ ॥ [ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯ
ಮಾದಾಯ ಸ್ರುಚಿ ಗೃಹಿತ್ವಾ । ಏವಗ್ಂ ಸರ್ವೇಷು ಸ್ರುಚಿ ಹೋಮೇಷು । ಪುನರಾ
ದಾಯ ಸ್ರುವಮುತ್ತರಂ ಪರಿಧಿಮಧಿ ಅಸ್ವತೃಣ್ಯೈ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯನ್

CC-O. Mumukshu Bhawan Varanasi Collection. Digitized by eGangotri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದಕ್ಷಿಣಾ ಪ್ರಾಂಚಂ ಋಜೂಗ್ಂ ಸಂತತಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತ್ತಾಗ್ನೌ ಸರ್ವಾಣಿ ಇಧ್ಮ ಕಾಷ್ಠಾನಿ ಸಗ್ಂ ಸ್ಪರ್ಶಯನ್ ಸ್ವಾಹಾಕಾರ ಮಾಘಾರಯತಿ ॥]

ಏಕಂ, ದ್ವೇ ತ್ರೀಣಿ, ಚತ್ವಾರಿ, ಚತುರ್ಗೃಹೀತೇನಾಜ್ಯೇನ ಸೃಚಂಪೂರಯಿತ್ವಾ ಸ್ರುವೇಣಾಜ್ಯಮಾದಾಯ ಉತ್ತರಪರಿಧಿ ಸಂಧಿಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾಯನ್ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಪ್ರಾಂಚಗ್ಂ ಋಜುಗ್ಂ ಸಂತತ ಮಾಘಾರಯತಿ ವಾಯವ್ಯಾದಾಗ್ನೇಯಾಂತಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥ ಚತುರ್ಗೃಹೀತೇನಾಜ್ಯೇನಸೃಚಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಪರಿಧಿ ಸಂಧಿ ಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಇಂದ್ರಂ ಮನಸಾಧ್ಯಾಯನ್ ಪ್ರಾಗುದಂಚಂ ಪೂರ್ವವಧಾಘಾರಯತಿ ನೈಋತ್ಯಾದೀಶಾನಾಂತಂ ಸ್ವಾಹಾ। ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ನಮಮ॥ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವ ದೇಶೇ, ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಇದಂ ನಮಮ ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ದೇಶೇ ಸೋಮಾಯ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಸೋಮಾಯೇದಂ ನಮಮ॥ ಮಧ್ಯೇ ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ॥ ಸಮುಂ ಪೂರ್ವೇಣ ಯಥೋಪದೇಶಂ ಪ್ರಧಾನಾಜ್ಯಾಹುತೀರ್ಜುಹುಯಾತ್ ॥ ಸರ್ವೇ ಸಿವೀತಿನಃ ॥

1. ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

2. ಸೋಮಾಯ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೋಮಾಯ ಕಾಂಡರ್ಷಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

3. ಅಗ್ನಯೇ ಕಾಂಡರ್ಷಯೇಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇಕಾಂಡರ್ಷಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

4. ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕಾಂಡರ್ಷೀಭ್ಯ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

5. ಸಾಗ್ಂ ಹಿತೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಸಾಗ್ಂ ಹಿತೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ

6. ಯಾಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಯಾಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ ।

7. ವಾರುಣೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ವಾರುಣೇಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

8. ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಯಂಭುವೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಸ್ವಯಂ ಭುವ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

9. ಸದಸಸ್ಪತಯೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಸದಸಸ್ಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ ಸರ್ವೇ ಉಪವೀತಿನಃ ॥ ಸದಸಸ್ಪತಿಮದ್ಭುತಂ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯಕಾಮ್ಯಂ । ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾ ಸಿಷಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಸದಸಸ್ಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ

(ತತೋ ವೇದಾದೀನ್ ಜುಹುಯಾತ್)

10. ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ ವಾಯವಸ್ಥೋ ಪಾಯವಸ್ಥ ದೇವೋವ ಸ್ಸವಿತಾ ಪ್ರಾರ್ಪಯತು ಶ್ರೇಷ್ಠತಮಾಯ ಕರ್ಮಣೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಛಂದೋಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ

11. ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಂ ಹೋತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಛಂದೋಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ

12. ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ವೀತಯೇ ಗೃಣಾನೋ ಹವ್ಯದಾತಯೇ ನಿಹೋತಾ ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಛಂದೋಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥

13. ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭೀಷ್ಟಯೇ ಆಪೋಭವನ್ತು ಪೀತಯೇ ಶಂ ನೋರಭಿಸ್ರವನ್ತು ನ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಛಂದೋಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥

ತತೋ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಗ್ರಂಥಿಂವಿಸ್ರಸ್ಯ ಆಜ್ಯೇನಾಕ್ತ್ವಾಸೃಚಿ ನಿಧಾಯ। ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್। ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಾಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಇದಂ ನಮಮ

ಉತ್ಸರ್ಜನೇ ಸಕಾಲೇಕೃತೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಾನ ದಾರಣಂ ಕುರ್ವನ್ತಿ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಚ ॥

ಆಚಮ್ಯ । ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಮುಖಾಸ್ಸರ್ವೇ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಾಃ ಧರ್ಭಾನ್ ಧಾರಯಮಾಣಾಃ ವೇದಸ್ಯಾದ್ಯಾಂ ಚತುರೋನುವಾಕಾನಧೀಯೀರನ್

ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ ಹರಿಃ ಓಂ॥ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾವಾಯವಸ್ಥೋಪಾಯವಸ್ಥ ದೇವೋವಸ್ಸವಿತಾ ಪ್ರಾರ್ಪಯತು ಶ್ರೇಷ್ಠತಮಾಯ ಕರ್ಮಣ ಆಪ್ಯಾಯಧ್ವ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri Sri Vidyabharathi Research Institute, Mysore

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಶ್ನಿಯಾ ದೇವ ಭಾಗ ಮಾರ್ಜಸ್ವತೀಃ ವಯೂಸ್ವತೀಃ ಪ್ರಜಾವತೀರನಮೀವಾ ಅಯಕ್ಷ್ಮಾ ಮಾವಸ್ಥೇನ ಈ ಶತ ಮಾಘಶಗ್ಂ ಸೋರುದ್ರಸ್ಯ ಹೇತಿಃ ಪರಿವೋವೃಣಕ್ತು ಧ್ರುವಾ ಅಸ್ಮಿನ್ಗೋಪತೌಸ್ಯಾತಾ ಬಹ್ವೀರ್ಯಜಮಾನಸ್ಯಪಶೂನ್ಪಾಹಿ ॥೧॥

ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಘೋಷದಸಿ ಪ್ರತ್ಯಷ್ಟಗ್ಂ ರಕ್ಷಃ ಪ್ರತ್ಯಷ್ಟಾ ಅರಾತಯಃ ಪ್ರೇಯ ಮಗಾದ್ಧಿಷಣಾಬರ್ಹಿರಚ್ಛ ಮನುನಾ ಕೃತಾ ಸ್ವದಯಾ ವಿತಷ್ಟಾತ ಅವಹಂತಿ ಕವಯಃ ಪುರಸ್ತಾ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಜುಷ್ಟಮಿಹ ಬರ್ಹಿರಾದದೇ ದೇವಾನಾಂ ಪರಿಷೂತ ಮಸಿ ವರ್ಷವೃದ್ಧ ಮಸಿ ದೇವಬರ್ಹಿರ್ಮಾತ್ವಾ ನ್ವಜ್ಞಾತಿರ್ಯಪ್ವರ್ತತೇ ರಾಧ್ಯಾಸ ಮಾಚ್ಛೇತ್ತಾ ತೇ ಮಾರಿಷಂ ದೇವಬರ್ಹಿಶತವಲ್ಶಂ ವಿರೋಹ ಸಹಸ್ರವಲ್ ಶಾಃ ವಿವಯಗಂ ರುಹೇಮ ಪೃಥಿವ್ಯಾಸ್ಯಂ ಪು ಪಾಹಿ ಸು ಸಂಭೃತಾತ್ವಾ ಸಂಭರಾಮೃದಿತ್ಯೈರಾ ಸ್ನಾಸಿ ಇಂದ್ರಾಣ್ಯೇ ಸಂನಹನಂ ಪೂಷತೇಗ್ರಂಥಿಂ ಗ್ರಥ್ನಾತು ಸತೇ ಮಾಸ್ಥಾ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ತ್ವಾ ಬಾಹುಭ್ಯಾ ಮುಧ್ಯಚ್ಛೇ ಬೃಹಸ್ಪತೇರ್ಮಾಧ್ನಾ ಹರಾಮುರ್ವಂತರಿಕ್ಷ ಮನ್ವಿಹಿ ದೇವಂ ಗಮುಮಸಿ ॥೨॥

ಶುಂಧಧ್ವಂ ದೈವ್ಯಾಯಾ ಕರ್ಮಣೇ ದೇವ ಯಜ್ಞಾ ಯೈ ಮಾತರಿಶ್ವನೋ ಘರ್ಮೋಽಸಿ ದ್ಯೌರಸಿ ಪೃಥಿವ್ಯಸಿ ವಿಶ್ವಧಾಯಾ ಅಸಿ ಪರಮೇಣ ಧಾಮ್ನಾ ದೃಗ್ಂ ಹಸ್ವ ಮಾಹ್ವರ್ವಸೂನಾಂ ಪವಿತ್ರಮಸಿ ಶತಧಾರಂ ವಸೂನಾಂ ಪವಿತ್ರಮಸಿ ಸಹಸ್ರ ಧಾರಗ್ಂ ಹುತಸ್ತೋಕೋ ಹುತೋದ್ರಪ್ಸೋಽಗ್ನಯೇ ಬೃಹತೇ ನಾಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಗ್ಂ ಸಾವಿಶ್ಯಯುಃ ಸಾ ವಿಶ್ವವ್ಯಚಾ ಸಾ ವಿಶ್ವಕವರ್ಯಾ ಸಂ ಪ್ರಚ್ಯಧ್ವಮೃತಾವರೀ ರೂರ್ಮಿಣೇರ್ಮುಧುಮತ್ತಮಾ ಮಂದ್ರಾ ಧನಸ್ಯ ಸಾತಯೇ ಸೋಮೇನತ್ವಾಽತನ್ ಚಿಕ್ಕಂದ್ರಾಯ ದಧಿ ವಿಷ್ಣೋ ಹವ್ಯಗ್ಂ ರಕ್ಷಸ್ವ ॥೩॥

ಕರ್ಮಣೇ ವಾಂ ದೇವೇಭ್ಯಶ್ಯಕೇಯಂ ವೇಶಾಯತ್ವ ಪ್ರತ್ಯುಷ್ಮಗ್ಂ ರಕ್ಷಃ ಪ್ರತ್ಯುಷ್ಟಾ ಅರಾತಯೋ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವತಂ ಯೋಸ್ಮಾನ್ ಧೂರ್ವತಿತಂ ಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಸ್ತ್ವಂ ದೇವನಾಮಸಿ ಸಸ್ನಿತಮಂ ಪಪ್ರಿತಮಂ ಜುಷ್ಟತ್ವಮಂ ವಹ್ನಿತಮಂ ದೇವ ಹೂತಮ ಮಹ್ನುತನುಸಿ ಹವಿರ್ದಾನಂ ದೃಗ್ಂ ಹಸ್ವ ಮಾಹ್ವರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯತ್ವಾ ಚಕ್ಷುಷಾ ಪ್ರೇಕ್ಷೇಮಾಭೇರ್ಮಾಸಂ ವಿಕ್ಥಾ ಮಾತ್ವಾ ಹಿಗ್ಂಸಿಷಂ ಮುರುವಾತಾಯ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸುವೇಽಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಗ್ನಯೇ ಜುಷ್ಟಂ ನಿರ್ವಪಾಮ್ಯಗ್ನೀಷೋಮಾಭ್ಯಾಂ ಇದಂ ದೇವಾನಾಂ ಮಿದಂ ಮುನಸ್ವಹ ಸ್ಥಾತ್ಯೈತ್ವಾ ನಾರಾತ್ಯೈ ಸುವರಭಿ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವಿಷ್ಯೋ(ಸಂ ವೈಶ್ವಾನರಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ ದ್ವಿಗ್ಂ ಹನ್ತ್ಂ ದುರ್ಯಾ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವ್ಯೋ ರುರ್ವಂತರಿಕ್ಷ ಮುನಿಹ್ಯ ದಿಶ್ಯಾ ಸ್ತ್ವೋಪಸ್ಥೇ ಸಾದಯಾಮ್ಯಗ್ನೇ ಹವ್ಯಗ್ಂ ರಕ್ಷಸ್ವ॥

ಉತ್ಸೃಷ್ಟಾ ವೈ ವೇದಾಃ ॥

ತತೋಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಗ್ನಿಕಾರ್ಯವಟುಭಿಃ ಉತ್ಸರ್ಜನೇ ಸಕಾಲೇಕೃತೇ ಕುರ್ವನ್ತ್ರೀ॥

ರುದ್ರಾಯ ತಂತು ಚರಾಯೇದಂ ನಮಮ ॥ ಆಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥

ಜಯಾದಯಃ॥ ಏತದುತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮಕರ್ಮ ಸಮ್ಯದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸೃವೇಣ ಜಯಾದಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥ ಪ್ರಥಮಾಘಾರ ಹೋಮಶ್ಯ ಪ್ರಧಾನಾಹುತ್ಯನಂತರಂ ಯದ್ಧೋತವ್ಯಂತು ತತ್ಸರ್ವಂ ಸೃವೇಣೋಕ್ತಂ ಕಪರ್ದಿನಾ ॥

೧. ಓಂ ಚಿತ್ತಂಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಿತ್ತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

೨. ಓಂ ಚಿತ್ತಿಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಚಿತ್ತ್ಯೈ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೩. ಆಕೂತಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಆಕೂತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

೪. ಆಕೂತಿಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಆಕೂತ್ಯೈ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೫. ವಿಜ್ಞಾತಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಜ್ಞಾತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

೬. ವಿಜ್ಞಾನಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಜ್ಞಾನಾಯೇದಂ ನಮಮ ॥

೭. ಮನಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸ ಇದಂ ನಮಮ ।

೮. ಶಕ್ವರೀಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಶಕ್ವರೀಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ

೯. ದರ್ಶಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ದರ್ಶಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

೧೦. ಪೂರ್ಣಮಾಸಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಪೂರ್ಣಮಾಸಾಯೆದಂ ನ ಮಮ

೧೧. ಬೃಹಚ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ಬೃಹತ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೧೨. ರಥಂಚರ ಚ ಸ್ವಾಹಾ । ರಥಂತರಾಯೇದಂ ನ ಮಮ

೧೩. ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ಜಯಾ ನಿಂದ್ರಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಪ್ರಾಯಚ್ಛದುಗ್ರಃ ಪೃತನಾ ಜೇಷು, ತಸ್ಮೈವಿಶ ಸ್ಸಮನಮಂತ ಸರ್ವಾಸ್ಸ ಉಗ್ರಸ್ಸಹಿ ಹವ್ಯೋ ಬಭೂವ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೧೪. ಅಗ್ನಿರ್ಭೂತಾನಾಮಧಿಪತಿಃ ಸಮಾವ ತಸ್ಮಿನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಅಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷತ್ರೇಯಾಸ್ಯಾಮ್ ಆಶಿಯಸ್ಯಾಂ ಪುರೋಧಾಯಾಂ ಅಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮಣೇ ಅಸ್ಯಾಂ ದೇವ ಭೂತ್ಯಾಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಭೂತಾನಾ ಮಧಿಪತಯೇ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

೧೫ ಇಂದ್ರೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಾಮಧಿಪತಿಃ.....ದೇವಭೂತ್ಯಾಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಾಂ ಮಧಿಪತಯೇ ಇಂದ್ರಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

೧೬ ಯಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಧಿ.....ಸ್ವಾಹಾ । ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿಪತಯೇ ಯಮಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

೧೭ ವಾಯುರಂತರಿಕ್ಷಸ್ಯಾಧಿಪತಿಃ ..... ಸ್ವಾಹಾ । ಅಂತರಿಕ್ಷಸ್ಯಾಧಿಪತಯೇ ವಾಯವ ಇದಂ ನ ಮನು ।

೧೮ ಸೂರ್ಯೋ ದಿವೋಽಧಿಪತಿಃ.....ಸ್ವಾಹಾ । ದಿವೋಧಿಪತಯೇ ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮನು ॥

೧೯ ಚಂದ್ರಮಾ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಧಿಪತಿಃ .... ಸ್ವಾಹಾ । ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾ ಮಧಿಪತಯೇ ಚಂದ್ರಮಸ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೨೦ ಬೃಹಸ್ಪತಿಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಿಃ..... ಸ್ವಾಹಾ।ಬ್ರಹ್ಮಣೋಧಿಪತಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೨೧ ಮಿತ್ರಸ್ಸತ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃ ..... ಸ್ವಾಹಾ । ಸತ್ಯಾನಾಮಧಿ ಪತಯೇ ಮಿತ್ರಾಯೇದಂ ನ ಮಮ

೨೨ ವರುಣೋಽಪಾಮಧಿಪತಿಃ.....ಸ್ವಾಹಾ । ಅಪಾಮಧಿಪತಯೇ ವರುಣಾ ಯೇದಂ ಸ ಮಮ ।

೨೩ ಸಮುದ್ರಸ್ಸ್ರೋತ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃ..... ಸ್ವಾಹಾ । ಸ್ರೋತ್ಯಾ ನಾಮದಿಪತಯೇ ಸಮುದ್ರಾಯೆದಂ ನ ಮಮ ॥

೨೪ ಅನ್ನಗ್ಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿಃ ತನ್ಮಾವತ್ವಸ್ಮಿನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಸ್ಮಿಂಕ್ಷೇತ್ರೇತ್ಯೇಸ್ಯಾಮಾಶಿಶ್ಯಸ್ಯಾಂ ಪುರೋಧಾಯಾ ಮಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮನ್ನಸ್ಯಾಂದೇವಭೂತ್ಯಾಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನಾಮಧಿಪತಿನೇಽನ್ನಾಯೋದಂ ನ ಮಮ ॥

೨೫ ಸೋಮ ಓಷದೀನಾಮಧಿಪತಿ ಸ್ತನ್ಮಾವತ್ವಸ್ಮಿನ್..... ಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧೀನಾಮಧಿಪತಯೇ ಸೋಮಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

೨೬ ಸವಿತಾ ಪ್ರಸವಾನಾನುಧಿಪತಿಃ .....ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಸವಾನಾಮಧಿ ಪತಯೆ ೇ ಸವಿತ್ರ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೨೭ ರುದ್ರಃ ಪಶೂನಾಮಧಿಪತಿಃ..... ಸ್ವಾಹಾ । ಪಶೂನಾಮಧಿಪತಯೇ ರುದ್ರಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಅಪ (ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ) ।

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

೨೮ ತ್ವಷ್ಟಾ ರೂಪಾಣಾಮಧಿಪತಿಃ.....ಸ್ವಾಹಾ। ರೂಪಾಣಾ ಮಧಿಪತಯೇ ತ್ವಷ್ಟ್ರ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೨೯ ವಿಷ್ಣುಃ ಪರ್ವತಾನಾಮಧಿಪತಿಃ..... ... ಸ್ವಾಹಾ । ಪರ್ವತಾನಾಮಧಿಪತಯೇ ವಿಷ್ಣವ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೩೦ ಮರತೋ ಗಣಾನಾಮಧಿಪತಯ ಸ್ತೇಮಾವನ್ತ್ವಸಿನ್ । ಬ್ರಹ್ಮನ್ನ ಸ್ಮಿನ್ ತ್ರೇಸ್ಯಾಮಾ ಶಿಷ್ಯಸ್ಯಾಂ ಪುರೋಧಾಯಾಮಸ್ಮಿನ್ಕರ್ಮನ್ನ ಸ್ಯಾಂ ನೇವಭೂತ್ಯಾಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಗಣಾನಾಮಧಿಪತಿಭ್ಯೋಮರುದ್ಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೩೧ ಪಿತರಃ ಪಿತಮಹಾಃ ಪರೇ ವರೇ ತತಾ ಸ್ಮತಾ ಮಹಾ ಇಹ ಮಾವತ। ಅಸ್ಮಿನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಸ್ಮಿನ್.... ...ಸ್ವಾಹಾ । ಮಂತ್ರೋಕ್ತ ನೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ (ಆಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ)

(ಜೀವತ್ಪಿತೃಕಸ್ಯ) ಪಿತಾಮಹಾ ಅವರೇ ತಿತಾಸ್ತತಾ ಮಹಾ ಇಹ ಮಾವತ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಠೇತ್.

[ಜೀವತ್ಪಿತಾ ಮಹಸ್ಸಾ] ಪಿತರಃ ಪರೇ ತತಾ ಸ್ತಾತ್ ಮಹಾ ಇಹ ಮಾವತ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಠೇತ್.

[ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಯೋ ಜೀವತೀ ಕೇವಲಂ ಜಪ ಏವಕರ್ತವ್ಯಃ ॥]

೩೨ ಋತಾಷಾ ದೃತ ಧಾಮಾಗ್ನಿರ್ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯೌಷಧಯೋಽಪ್ಸರ ಸ ಊರ್ಜೋ ನಾಮ ಸ ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಂ ಪಾತುತಾ ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮಷತ್ರಂ ಪಾನ್ತು ತಸ್ಮೈಸ್ವಾಹಾ। ಋತಾ ಸಾಹೇ ಋಧಾಮ್ನೇ ಅಗ್ನಯೇ ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ನಮಮ ತಾಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಓಷಧೀಭ್ಯೋಽಗ್ಸರೋಭ್ಯ ಊರ್ಜಾಇದಂ ನ ಮಮ।

೩೩ ಸಗ್ಂ ಹಿತೋ ವಿಶ್ವಸಾಮಾ ಸೂರ್ಯೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ ಮರೀಚಯೊಪ್ಸರಸ ಆಯವೋ ನಾಮ....ಸ್ವಾಹಾ । ಸಗ್ಂ ಹಿತಾಯ ವಿಶ್ವಸಾಮ್ನೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ತಾಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಮರೀಚಿಭ್ಯೋಪ್ಸರೋಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೩೪ ಸುಷಮ್ನಸ್ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಶ್ಚಂದ್ರಮಾ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯಪ್ಸರಸೋ ಬೇಕುರಯೋ ನಾಮ.... ...ಸ್ವಾಹಾ । ಸುಷಮ್ನಾಯ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಯೇ ಚಂದ್ರಮಸೇ ಗಂದರ್ವಾಯೇದಂ ನ ಮಮ । ತಾಭ್ಯ ಸ್ವಾಹಾ । ನಕ್ಷತ್ರೇಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೇಭ್ಯೋ ಬೇಕುರಿಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

೩೫ ಭುಜ್ಯು ಸ್ಸುಪರ್ಣೋ ಯಜ್ಞೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾ ಅಪ್ಸರಸ
ಸ್ತದಾ ನಾಮ ಸ ಇದಂ.....ಸ್ವಾಹಾ ಭುಜ್ಯವೇ ಸುಪರ್ಣಾಯ ಯಜ್ಞಾಯ ಗಂಧ
ರ್ವಾಯೇದಂ ನಮಮ । ತಾಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ದಕ್ಷಿಣಾಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯಸ್ತವಾಭ್ಯ
ಇದಂ ಪ ಮಮ ॥

೩೬ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಮನೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯರ್ ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ಸರ
ಸೋ ವಹ್ನಯೋನಾಮ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಜಾಪತಯೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ಮನಸೇ
ಗಂಧಾರ್ವಾಯೇದಂ ನಮಮ । ತಾಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಋಕ್ಸಾಮೇಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭೊ
ವಹ್ನಿಭ್ಯ ಇವಂ ನಮಮ ॥

೩೭ ಇಷಿರೋ ವಿಶ್ವವ್ಯಚಾ ವಾತೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯಾಪ್ಸೋಽಪ್ಸರಸೋಮುದಾ
ನಾಮಸ ಇದಂ.....ಸ್ವಾಹಾ । ಇಷಿರಾಯ ವಿಶ್ವವ್ಯಚಸೇ ದಾತಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯೇ
ದಂ ನಮನು। ತಾಭ್ಯಸ್ವಾಹಾ। ಅಪ್ಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋ..ಭ್ಯಮುದಾಭ್ಯ ಇದಂ ನಮಮ

೩೮ ಭುವನಸ್ಯ ಪತೇ ಯಸ್ಯ ತ ಉಪರಿ ಗೃಹಾ ಇಹ ಚ । ಸನೋ ರಾಸಾ
ಜ್ಯಾನಿಗ್ಂರಾ ಯಸ್ಕೋ ಪೈಗ್ಂ ಸುವೀರ್ಯಗ್ಂ ಸಂವತ್ಸರೀಣಾಗ್ ಸ್ವಸ್ತಿಗ್ ಸ್ಸಾಹಾ
ಭುವನಸ್ಯ ಪತಯ ಇವಂ ನ ಮಮ ॥

೩೯ ಪರಮೇಷ್ಠ್ಯಧಿಪತಿರ್ಮೃತ್ಯುರ್ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ ವಿಶ್ವಮಪ್ಸರಸೋ ಭುವೊ
ನಾಮ ಸ್ಸಾಹಾ। ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇಽಧಿಪತಯೇ ಮೃತ್ಯವೇ ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ನ
ಮಮ। ತಾಭ್ಯಸ್ಸಾಹಾ। ವಿಶ್ವಸ್ಮಾಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋ ಭೂಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ॥

೪೦ ಸುಕ್ಷಿತಿ ಸ್ಸುಭೂತಿ ಭದ್ರಕೃತ್ಸುಪರ್ವಾನ್ವರ್ಜನ್ಯೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ
ವಿದ್ಯುತೋಽಪ್ಸರಸೋ ಋಜೋ ನಾಮ..... ಸ್ಸಾಹಾ॥ ಸುಕ್ಷಿತಯೇ ಸುಭೂತಯೇ
ಭದ್ರಕೃತೇ ಸುಪರ್ವತೇ ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ನಮಮ । ತಾಭ್ಯಸ್ವಾಹಾ
ವಿದ್ಯುದ್ಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯ ಋಗ್ಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೪೧ ದೂರೇಹೇತಿರಮೃಡಯೋ ಮೃತ್ಯುರ್ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಜಾ ಅಪ್ಸರಸೋ
ಭೀರುವೋ ನಾಮ.....ಸ್ವಾಹಾ । ದೂರೇ ಹೇತಯೇ ಅಮೃಡಯಾಯ ಮೃತ್ಯವೇ
ಗಂಧರ್ವಾಯೇದಂ ನ ಮಮ। ತಾಭ್ಯ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಭ್ಯೋಽಪ್ಸರೋಭ್ಯೋಭೀರು
ಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

೪೨ ಚಾರುಃ ಕೃಪಣಕಾಶೀಕಾಮೋ ಗಂಧರ್ವಸ್ತಸ್ಯಾಧಯೋಽಪ್ಸರಸಶ್ಚೋಚ
ಯಸ್ತೀರ್ನಾಮ.....ಸ್ವಾಹಾ । ಚಾರವೇ ಕೃಪಣಕಾಶಿನೇ ಕಾಮಾಯ ಗಂಧರ್ವಾ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯೇದಂ ನ ಮನು ತಾಭ್ಯಸ್ಸ್ವಾಹಾ। ಅಧಿಭ್ಯೋಽಸ್ಸರೋಭ್ಯೋಽಚಮಸ್ತಿಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೪೩ ಸನೋ ಭುವನಸ್ಯಪತೇ ಯಸ್ಯತ ಉಪರಿಗೃಹಾ ಇಹ ಚ। ಉರು ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಸ್ಮೈಲೃಷ್ಟಪತ್ನಾಯ ಮಹಿ ಶಮ್ಮ ಯಚ್ಛ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಭುವನಸ್ಯಪತಯೆ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೪೪ ಪ್ರಜಾಪತೇ ನತ್ವದೇತಾನ್ಯನ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಜಾತಾನಿ ಪರಿತಾ ಬಭೂವ। ಯತ್ಕಾಮಾಸ್ತೇ ಜುಹುಮಸ್ತನ್ನೋ ಅಸ್ತು ವಯಗ್ಂ ಸ್ಯಾಮೇ ಪತಯೋರಯೀಣಾಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

೪೫ ಭೂ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನ ಮಮ।

೪೬ ಭುವ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಯವ ಇದಂ ನ ಮಮ।

೪೭ ಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ। ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ।

೪೮ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ।

೪೯ ಯನಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋತ್ಯರೀರಿ ಚಂ ಯದ್ವಾನ್ಯೂನ ಮಿಹಾಕರಮೆ। ಅಗ್ನಿಷ್ಟತ್ಸ್ವಿಷ್ಟ ಕೃದ್ವಿದ್ವಾನ್ತ್ಸರ್ವಗ್ಂ ಸ್ವಿಷ್ಟಗ್ಂ ಸುಹುತಂ ಕರೋತು ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

ಮ ಮ್ಮಮಪರಿಧಿಂ ಪ್ರಹೃತ್ಯ। ಇತರಾಯುಗತ್ಸ್ರ್ಪರ್ಹ। ಉತ್ತರಾರ್ಧಸ್ಯಾಗ್ರ ಮಗ್ನೌ ಅಂಗಾರೇ ಷೂಪಗೂಹತಿ। ಪರಿಧಿಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಅಘಾರ ಸಮೀದ್ಧಾಪ್ರಹರತಿ॥ ದರ್ವಾ ಮಿತರದರ್ವ್ಯಗ್ರವದು ದಾಯಸಗ್ಂ ಸ್ರಾವೇಣ ಜುಹೋತಿ ॥ ವಸುಭ್ಯೋ ರುದ್ರೇಭ್ಯ ಆದಿ ತ್ಯೇಭ್ಯಸ್ಸಗ್ಂ ಸ್ರಾವ ಭಾಗೇಭ್ಯ ಸ್ವಾಹಾ। ವಸ ಭ್ಯೋರುದ್ರೇಭ್ಯಸ್ಸಗ್ಂ ಸ್ರಾವಭಾಗೇಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

ಓಂ ಓಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾಂ ಪ್ರಾ ಣಾಯಾಮ ಮೆ। ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾ ಹೋಮಾನಿಃ ಅಸ್ಮಿನ್ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮೇ ಕರ್ಮಣೆ ಅನಾಜ್ಞಾತಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾ ಹೋಮಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥

1 ಅನಾಜ್ಞಾತಂ ಯದಾ ಜ್ಞಾತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕ್ರಿಯತೇ ಮಿಥು। ಅಗ್ನೇ ತವಸ್ಯ ಕಲ್ಪಯ ತ್ವಗ್ಂ ಹಿ ವೇತ್ಥ ಯಥಾತ ಥಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

2. ಪುರುಷ ಸಮಿತೋ ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞಃ ಪುರುಷ ಸಮ್ಮಿತಃ ಅಗ್ನೇ ತವಸ್ಯ ಕಲ್ಪಯತ್ವಿಗ್ಂ ಹಿವೇತ್ಥ ಯಥಾತಥಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

3. ಯತ್ಪಾಕತ್ರ ಮನಸಾ ದೀನದಕ್ಷಾನ ಯುಜ್ಞಸ್ಯ ಮನ್ವತೇ ಮುರ್ತಾಸಃ ॥ ಅಗ್ನಿಷ್ವದ್ಧೋತಾಕ್ರತು ವಿದ್ವಿಜಾನನ್ ಯಜಿಷ್ಠೋ ದೇವಾಗ್ಂ ಋತು ಶೋಯಜಾತಿ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ನಮಮ ॥

4. ತ್ವನ್ನೋಅಗ್ನೇ ವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ ದೇವಸ್ಯ ಹೇಡೋ ವಯಾ ಸಿಸೀಷ್ಠಾಃ। ಯಜಿಷ್ಠೋನಹ್ನ ತಮ ಶೊಶುಚಾನೋ ವಿಶ್ವಾದ್ವೇಷಾಗ್ಂ ಸಿ ಪ್ರಮು ಮುಗ್ಧಸ್ಮಸ್ನ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನೀ ವರುಣಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ನ ಮಮ ॥

5. ಸತ್ವನೋ ಅಗ್ನೇನವೋಭವೊತಿ ನೇದಿಷ್ಠೋ ಅಸ್ಯಾ ಉಪಸೋವೃಷ್ಧಿ ಅವಯಕ್ಷ್ವನೋ ವರುಣಂಗ್ಂರರಾಣೋ ವೀಹಿಮೃಡೀಕಗ್ಂ ಸುಹವೋಏನಧಿ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನೀ ವರುಣಾಮಿದಂ ನಮಮ ॥

6. ಅಭಿರ್ಗೀಕ್ಪಿರ್ಯತೋ ನ ಊನ ಮಾಪ್ಯಾಯಯ ಹರಿವೋವರ್ಧಮಾನಃ। ಯದಾಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋಮಹಿ ಗೋತಾ್ರ ಋಜಾಸಿ ಭೂಯಿಷ್ಠ ಭಾಭ್ಯೋ ಅಥ ತೇ ಸ್ಯಾಮಸ್ವಾಹಾ । ಇಂದ್ರಾಯ ಹದಿವತ ಇದಂ ನಮಮ ॥

7. ಇದಂ ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಗ್ಂ ಸುರೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿಷ್ಣವ ಇದ ನ ಮಮ ॥

8. ತ್ರ್ಯಂಬಂಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ಸುಗಂಧಿಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ ಉರ್ವಾರುಕಮಿವ ಬಂಧನಾನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮುಕ್ಷೀಯ ಮಾಮೃತಾತ್ ಸ್ವಾಹಾ। ತ್ರ್ಯಂಬಕಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

9. ಯದ್ವಿದ್ವಾಗ್ಂ ಸೋ ಯದವಿದ್ವಾಗ್ಂ ಸೋ ಮುಗ್ಧಾ ರ್ಕುರ್ವತ್ಯೃತ್ವಿಜಃ । ಅಗ್ನಿ ರ್ಮಾತಸ್ಮಾ ದೇನಶ್ಯ ದ್ಧಾ ದೇವೀಚ ಮುಂಚತಾಗ್ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ದೇವ್ಯಾ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

10 ಆಸ್ತಾಂ ದ್ಯಾಃ ಪೃಥಿವೀ ಮನಸ್ತಾನೃಷಯೋ ಯುವಾಗಾಃ। ಸ್ತನ್ನೇಮಾ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾ ಸ್ತನ್ನೋ ಯಜ್ಞ ಪ್ರಜನಯತು । ಆಸ್ತಾನ ಜನಿ ಪ್ರಾಜನಿ। ಅಸ್ತನ್ನಾ ಜ್ಞಾಯತೇ ವೃಷಾ । ಸ್ತನ್ನಾತ್ಪ್ರಜನಿಷೀ ಮಹಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಸ್ತನ್ನಾದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮನು ॥

11 ಯನ್ಮಆತ್ಮನೋಮಿಂದಾ ಭೂ ದಗ್ನಿ ಸ್ತತ್ಪುನ ರಾಹಾ ಜ್ಞಾತವೇದಾ ವಿಚರ್ಷಣಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಮಿಂದಾದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

12 ಪುನರಗ್ನಿಶ್ಚಕ್ಷುರದಾಟ್ಪುನರಿಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ। ಪುನರ್ಮೇಅಶ್ವಿನಾ ಯುವಂ ಚಕ್ಷುರಾಧತ್ತಮಕ್ಷೋ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನೀಂದ್ರ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಶ್ವಿಭ್ಯ ಇದಂನಮಮ

13 ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾ ವಸವ ಸ್ಸಮಿಂಧತಾಂ ಪುನರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋವಸು ನೀಥಯಜ್ಞೈಃ। ಘೃತೇನ ತ್ವಂ ತನುವೋ ವರ್ಧಯಸ್ವ ಸತ್ಯಾಸ್ಸನ್ತು ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯೇ ವಸುನೀಥಾಯೇ ದಂ ನ ಮಮ ॥

14 ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನಯೇ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

15 ಓಂ ಭುವಸ್ವಾಹಾ ವಾಯವ ಇದಂ ತ ಮಮ ॥

16 ಓಂ ಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

17 ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ಸ್ವಾಹಾ। ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

18 ಓಂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣವೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರೀವಿಷ್ಣವೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ದ್ವಾದಶ ಗೃಹೀತೇನಾಜ್ಯೇನ ಸೃಚಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ॥

19 ಸಪ್ತ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧ ಸ್ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾ ಸ್ಸಪ್ತರ್ಷಯ ಸ್ಸಪ್ತಧಾಮಪ್ರಿ ಯಾಣಿ ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾ ಸಪ್ತಧಾ ತ್ವಾಯಜನ್ತಿ ಸಪ್ತಯೋನೀರಾಪೃಣಸ್ವಾ ಘೃತೇನ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಅಗ್ನಯೇ ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾ ಇದಂ ನ ಮಮ॥ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ॥ ಪೂರ್ವೋ ಚ್ಚರಿತ ಏವಂ ಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮ ಸಂಪೂರ್ಣಫಲ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಹೋಷ್ಯಾಮಿ॥ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿಖಾರ್ಜೂ ರಾದಿ ಪೂರ್ಣಫಲಂ ಚ ಸೃಚಿನಿಧಾಯ ಪೂಜಾ ದಿಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ದ್ವಾದಶಗೃಹೀತೇನಾಜ್ಯೇನ ಸೃಚಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಆಜ್ಯಂ ಚ ವಸೋರ್ಧಾರಯಾ ಜುಹೋತಿ ।

ಸಪ್ತತೇಅಗ್ನೆ ಸಮಿಧ ಸ್ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾ ಸ್ಸಪ್ತರ್ಷಯ ಸ್ಸಪ್ತಧಾಮ ಪ್ರಿಯಾಣಿ । ಸಪ್ತಹೋತ್ರಾ ಸಪ್ತ ಧಾತ್ವಾಯಜನ್ತಿ ಸಪ್ತಯೋನೀರಾಪೃಣಸ್ವಾ ಘೃತೇನಸ್ವಾಹಾ ಅಗ್ನೆಯೇ ಸಪ್ತಹೋತ್ರ್ ಇದಂ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಮುತ್ತಮಾಂ ಜುಹೋತಿ । ಸರ್ವಂ ವೈಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ। ಸರ್ವಮೇವಾಪ್ನೋತಿ। ಆಥೋ ಇಯಂ ವೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ । ಅಸ್ಯಾಮೇವ ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ । ವಸೋರ್ಧಾರಾಂ ಜುಹೋತಿ । ವಸೋರ್ಮೇ ಧಾರಾ ಸದಿತಿ ವಾ ಏಷಾ ಹೂಯತೇ। ಘೃತಸ್ಯ ವಾ ಏನ ಮೇಷಾಧಾರ್ಯಾಸುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಪಿನ್ವಮಾನೋಪ ತಿಷ್ಠತ ಆಜ್ಯೇನ ಜುಹೋತಿ ತೇಜೋ ವಾ ಆಜ್ಯಮೆ ತೇಜೋ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವಸೋರ್ಧಾರಾ ತೇಜ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋ ವರುಂಧೇಽಥೋಕಾಮಾ ವೈವಸೋರ್ಧಾ
ರಾಕಾಮಾನೇಪಾವರುಂದೇ। ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಮುಹೂರ್ತ ಸ್ಸನುಹೊರ್ತೋರ್ಽಸ್ತು ॥

ಅಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮಣಿ ಯುಜುರ್ಭೇಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಭೂ ಸ್ವಾಹಾ
ಅಗ್ನಯ ಇದಂ ಭುವಸ್ವಾಹಾ ವಾಯುವ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ಹವಿಷ್ಕೃತ್ಸಂಕಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಷ್ಣುಃ ॥ ಏತತ್ಪರ್ಯನ್ತಂ
ನಾನಾಪ್ರಕಾರೇಣ ಸಂಭವಿತ ಸಕಲ ದೋಷ ನಿಬರ್ಹಣಾರ್ಥಂ ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ
ಹೋಷ್ಯಾಮಿ ಓಂ ಭೂ ರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

ಉತ್ತರಪರಿಷೇಚನಂ ಅದಿತೇಽನ್ವಮಗ್ಂ ಸ್ಥಾಃ। ಅನುಮತೇಽನ್ವ ಮಗ್ಂ
ಸ್ಥಾಃ॥ ಸರಸ್ವತೇಽನ್ವಮಗ್ಂ ಸ್ಥಾಃ। ದೇವಸವಿತುಃ। ಪ್ರಸವ ವೀಃ ।

ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರೋದಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ-ಪ್ರಣೀತಾ ಸ್ಸ್ರುಪ ಆನೀಯ ಅನ್ಯದುದಕಂ
ಪೂರಯಿತ್ವಾ। ಸದಸಿ ಸನ್ಮೇಭೂಯಾತ್ಸರ್ವಮಸಿ ಸರ್ವಂ ಮೇ ಭೂಯಾಃ ಪೂರ್ಣ
ಮಸಿ ಪೂರ್ಣಂ ಮೇ ಭೂಯಾ ಅಕ್ಷೀತಮಸಿ ಮಾ ಮೇಕ್ಷೀಷ್ಠಾಃ ಇತ್ಯಭಿಮಂತ್ರ್ಯ॥
ಯೇನ ದೇವಾಃ ಪವಿತ್ರೇಣ ಆತ್ಮಾನಂ ಪುನತೇ ಸದಾ। ತೇನ ಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ....ಪು
ನಾತು (ಪುಣ್ಯಾಹವತ್)ದಿಜ್ಮಾರ್ಜನಂ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂದಿಶಿ ದೇವಃ ಇತ್ಯಾದಿಪುಣ್ಯಾಹವತ್
ಸಮುದ್ರಂ ವಃ ಪ್ರಹಿಣೋಮಿ ಸ್ವಾಂ ಯೋನಿಮುದಿಗಚ್ಛತ ಅಚ್ಛಿದ್ರಃ ಪ್ರಜ
ಯಾ ಭೂಯಾಸಂ ಮಾ ಪರಾಸೇಚಿ ಮತ್ಪ್ರಯಃ ಅಂಜಲೌಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಮಾನಯಃ॥
ರೇತ ಏವಾಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಜಾಂದಧಾತಿ ಪ್ರಜಯಾ ಹಿ ಮನುಷ್ಯಃ ಪೂರ್ಣಃ ಮುಖಂ
ವಿಮೃಷ್ಟೇ ಅವಭೃತ ಸ್ಯೈವ ರೂಪಂ ಕೃತ್ವೋತ್ತಿಷ್ಠತಿ ತದುದಕಗ್ಂ ಶಾನ್ತಿರಸ್ತು ॥
ಅಕ್ಷತಾನ್ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್ ಬ್ರಹ್ಮವಿಸರ್ಜನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ವರಂ ಧದಾಮಿ ॥

ಜಯಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮವಿಸರ್ಜನಾಂತೋ ಭವತ್ಕೃತ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಮನಸೋ
ತ್ಸಾಹ ಪರಿಮಿತಹಿರಣ್ಯಂ ತುಭ್ಯಮ ಹಂ ಸಂಪ್ರದಸೇ ನಮಮ ನಮಮ। ಋತ್ವಿಗ್ಭ್ಯೋ
ಹೋಮತ್ಯದ್ಭ್ಯಃ ಹಿರಣ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದತೇ ನಮಮ ನಮಮ। ಶಾನ್ತಿರಸ್ತು। ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು
ಆಯುಷ್ಯಮಸ್ತು। ಆರೋಗ್ಯಮಸ್ತು ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಕರ್ಮಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು
ಭಗವಾನ್ ಪಾಸ್ತ್ರೋತ್ಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ ಭವನ್ತೋ ಬ್ರುವನ್ತು ॥ ಪ್ರಾಗಾದಿಪರಿ
ಸ್ತರಣಮುತ್ತರೇವಿಸೃಜೇತ್ ॥**ಉತ್ತರ ಪೂಜಾ**॥ ಹೋಮಾಂತೇ ಶ್ರೀಯಜ್ಞಪುರು
ಷಾಯ ನ ಮಮ ॥ ಇತ್ಯಾದಿ.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅನೇನ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀವಾಸು ದೇವಾರ್ಪಣ ಮಸ್ತು ॥

ಅಥೋಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಕರಣಮ್

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಸ್ಸಹ ಸರ್ವೇಷಾಜನ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯನ್ಯ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಅದ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾ ನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸಬೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥

1. ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ—ತದಂಗ ಸ್ಥಂಡಿಲೋಲ್ಲೇಖಿನಾದ್ಯಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ಷಟ್ಪಾತ್ರಪ್ರಯೋಗಃ-ವರಿಸ್ತರಣಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ (ಪಿತೃಸ್ತರ್ಪಣಂ ಚತುಷ್ಪಾತ್ರಯೋಗೇ ಪಾಹಿತ್ರಯೋದಾಶ ಹೋಮೇ ಪೂರ್ವಮುಕ್ತಮ್)॥ಸರ್ವೇನಿವೀತಿನಃ।

2. ಋಷಿಪೂಜಾ-ಈಶಾನ್ಯ ದಿಗ್ಭಾಗೇ ಪ್ರಾಗಾಜ್ಯಾಂದಿ ಶಿವಾ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷೀ ನಾವಾಹಯಾಮಿ। ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಪ್ರಯೋಗೇ ಯಥೋಕ್ತಂ ॥ ತಥಾಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿಭ್ಯೋ ನಮಃ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

3. ಋಷಿ ತರ್ಪಣಮ್-ಸರ್ವೇ ನಿವೀತೀ ಭೂತ್ವಾ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಪ್ರಕರಣೇ ಯಥೋಕ್ತಂ ತಥಾ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಸರ್ವೇ ಉಪವೀತಿನಃ ಸದಸಸ್ಪತಿ ಮದ್ಭುತಂ । ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಂ। ಸನಿಂ ಮೇಧಾ ಮಯಾಸಿಷಂ। ಸದಸಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ ॥ ಅನೇನ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಣಾತು ॥

4. ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ಹೋಮಮ್ ॥ ಷಟ್ಪಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಃ ಉತ್ತರೇಣಾಗ್ನಿಂ.....ಇತ್ಯಾದಿ ಋಷಿ ಹೋಮಾಂತಂ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಪ್ರಕರಣೇ ಉಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸಂಕ್ಷೇಪತಃ 1. ಪಾತ್ರಾಸಾದನಂ 2. ಪ್ರೋಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣಂ 3. ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಾಸಂಸ್ಕರಣಂ 4. ಬ್ರಹ್ಮವರಣಮ್ 5. ಆಜ್ಯ ಸ್ಥಾಲೀ ಆಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಃ 6. ಸ್ರುಕ್ ಸ್ರುವಯೋಃ ಸಂಸ್ಕಾರಃ 7. ಪರಿಧೀನ್ ಪರಿದಧಾತಿ 8. ಪರಿಷೇಚನಂ 9. ಇಧ್ಮಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಂ 10. ಆಘಾರಾವಾಘಾರಯತಿ 11. ಸರ್ವೇ ನಿವೀತಿನಿನಃ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ಹೋಮಃ ಉಪವೀತಿನಃ ಸದಸಸ್ಪತಿ ಮದ್ಭುತಂ । ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಂ। ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾಸಿಷಗ್

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸ್ವಾಹಾ। ಸದಸಸ್ಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ।(12) ತತಃ ವೇದಾ ದೀನ್ ಜುಹುಯಾತ್ (13) ತತಃ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಹೋಮಃ ।

ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಾನ ಧಾರಣಮಂತ್ ॥ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ॥ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭೌತಿಥೌ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಅದ್ಯೇಷ್ಟ ಮಾಣಾನಾಂ ಭಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಾಂಗ ಶ್ರೌತ್ರ ಸ್ಮಾರ್ತಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂಯಜ್ಞೋಪವೀತ ದಾವಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ:—

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತಾ ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥ ಸದಕ್ಷಿಣಾಕಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋದದ್ಯಾತ್ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣೇ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಾದಾಯ । ಹರಿದ್ರಾದಿಭಿರಭ್ಯರ್ಚ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಪರಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಗ್ರಂಥಿಷು ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಆವಾಹ್ಯ. ದಶವಾರಂ ಗಾಯತ್ರೀಂ ಜಪಿತ್ವಾ ಧಾರಯೇತ್ ಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ್ಯತಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ....ತೇಜಃ ॥ ಆಚಮ್ಯ.

ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಾಂಗತಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ದ್ವಿತೀಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ತೇಜಃ ಆಚಮ್ಯ ಉಪವೀತಾರ್ಥಂ ತೃತೀಯ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ....ತೇಜಃ ಆಚಮ್ಯ.

ತತಃ ವೇದಾರಂಭರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥

ಆಚಮ್ಯ। ಆಚಾರ್ಯಪ್ರಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಧರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಾಃಧರ್ಭಾಧಾರಯಮಾಣಾಃ ವೇದಸ್ಯಾದ್ಯಾಂ ಚತುರೋಽನುವಾತಾಧೀಯೀರ್ ॥ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಹರಿಃ ಓಮ್ ॥

1) ಇಷೇತ್ವೋ....2) ಯಜ್ಞಸ್ಯ 3) ಶುಂಧದ್ವಂ 4) ಕರ್ಮಣೇವ ಂ....ರಕ್ಷಸ್ವ॥

ಉಪಾಕೃತಾ ವೈ ವೇದಾಃ ॥

ತತಃ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ॥ (ಆಚಮ್ಯ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ)

ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಾನ್ ಧರ್ಭಾನ್ ಧಾರಯಮಾಣಃ ಆಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮಮೋಪಾತ್ತ ದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂಅಧೀತಾನಾಂ ಛಂದಸಾ
ಗ್ಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನಾಂಗತ್ವೇನ. ಅಥ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾ ನಾಂ
ಛಂದ ಸಾಗ್ಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಾಂಗಂ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃ ಪ್ರೀತ್ಯ
ರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಮೇಧಾಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನಯಕ್ಷ್ಯೆ ॥

ವಿದ್ಯುದಸಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನನ್ನುತಾತ್ಸತ್ಯಮುಪೈಮಿ। ಅಪಶುಪಸೃಶ್ಯಹಸ್ತಾ
ವಸಿಜ್ಯ । ತ್ರಿರಾಚಾಮೆತ್ (ಶೌತಾಚಮನಂ) ದ್ವಿಃಪರಿಮೃಜ್ಯ । ಸಕೃದುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ
ಶಿರಃ, ಚಕ್ಷುಷೀ ನಾಸಿಕೇ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಹೃದಯ ಮಾರಭ್ಯ ॥ ಯತ್ಸವ್ಯಂ ಪಾಣಿಂಪಾದಾ
ವ್ಪ್ರೋಕ್ಷತಿ। ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೌ ಪಾಣೀ ಪಾದೌಕೃತ್ವಾ॥ ಸಪವಿತ್ರಾ ಓಮಿತಿ ಪ್ರತಿಸದ್ಯ ತೆ

ಓಂ ಋಚೋ ಅಕ್ಷರೇಪರಮೇವ್ಯೋಮನ್ ಯಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾಅ ಧಿವಿಶ್ವೇನಿಷೆದುಃ
ಯಸ್ತನ್ನವೇದ ಕಿಮೃಜಾಕರಿಷ್ಯತಿ ಯ ಇಸ್ತದ್ವಿದುಸ್ತ ಇಮೇ ಸಮಾಸತೇ॥ಏವಂತ್ರಿ
ಓಂ ಭೂಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ । ಓಂ ಭುವಃ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ । ಓಂ
ಸುವಃ ಧೀಯೋ ಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್॥ ಓಂ ಭೂಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ
ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ। ಓಂ ಭುವಃ ಧಿಯೋ ಯೋನ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್॥ಓಗ್ಂ
ಸುವಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಧಿಯೋ ಯೋನ ಪ್ರಚೋ
ದಯಾತ್ ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯಧೀಮಹಿ
ಧಿಯೋ ಯೊನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ ಓಂ ಪರೋ ರಜಸಿ ಸಾವಗೋವಮ್ ।

ಹರಿಃ ಓಂ । ಷೇ ತ್ವೋಷೇರ್ಜೇತ್ವಾ ವಾಯವಸ್ಥೋಪಾಯವಸ್ಥ್ಯದೇವೋವಸ್ಸ
ವಿತಾ ಪ್ರಾರ್ಪಯತು ಶ್ರೇಷ್ಠತಮಾಯ ಕರ್ಮಣ ಅವ್ಯಾಯದ್ವಮಘ್ನಿಯಾ ದೇವಭಾಗ
ಮೂರ್ಜಸ್ವತೀಃ ಪಯಸ್ವತೀಃಪ್ರಜಾವತೀರನಮೀವಾ ಯಕ್ಷ್ಮಮಾವಸ್ತೇನಈಶತಮಾಽಘ
ಶಗ್ಂಸೋ ರುದ್ರಸ್ಯ ಹೇತಿಃ ಪರಿವೋವೃಣಕ್ತು ಧ್ರುವಾ ಅಸ್ಮಿನ್ ಗೋಪತೌ ಸ್ಯಾತ ಬಹ್ವೀರ್ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಪಶೂನ್ಯಾಹಿ। ಹರಿಃ ಓಂ । ಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಧತ್ತಂ ತನ್ಮೇ ಜಿನ್ವತಂ ।
ಕ್ಷತ್ರಗ್ಂಸಂಧತ್ತಂ ತನ್ಮೇಜಿನ್ವತಮ್ । ಇಷಗ್ಂ ಸಂಧತ್ತಂ ತಾಂ ಮೇ ಜಿನ್ವತಮ್
ಊರ್ಜಗ್ಂ ಸಂಧತ್ತಂ ತಾಂ ಮೇ ಜಿನ್ವತಮ್ । ರಯಿಗ್ಂ ಸಂಧತ್ತಂ ತಾಂ ಮೇ
ಜಿನ್ವತಂ । ಪುಷ್ಟಿಂಗ್ ಸಂಧತ್ತಂ ತಾಂ ಮೇ ಜಿನ್ವತಂ । ಪ್ರಜಾಗ್ಂ ಸಂಧತ್ತಂ ತಾಂ
ಮೇ ಜಿನ್ವತಂ। ಪಶೂನ್ಗ್ಂಸಂಧತ್ತಂ ತಾನ್ಮೇ ಜಿನ್ವತಂ। ಸ್ತುತೋಽಸಿ ಜನಥಾಃ ದೇವಾ
ಸ್ತ್ವಾಶುಕ್ರಪಾಃ ಪ್ರಣಯನ್ತು । ಸುವೀರಾಃಪ್ರಜಾಃ ಪ್ರಜನಯನ್ವರೀಹಿ। ಹರಿಃಓಂ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಧಾರಣಂಮೇಸ್ತ್ವನಿರಾಕರಣಂ ಧಾರಯಿತಾ ಭೂಯಾಸಂ ಕರ್ಣ
ಯೋಶ್ರುತಂ ಮಾಽಪ್ರಹ್ವೈಷ್ಟಂ ಮಮಾಯುಷ್ಯ ಓಂ। ಋತಂ ತಪಸ್ಸತ್ಯಂ ತಪಶ್ಯಕ್ತಂ
ತಪಂ ಶಾಂತಂ ತಪೋದಮಸ್ತಾಶ್ಯಮು ಸ್ತಪೋ ಧಾನಂ ತಪೋ ಯಜ್ಞಂ ತಪೋ
ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರ್ಬ್ರಹ್ಮೈತದುಪಾಸ್ಸೇತತ್ತಪಃ ॥ ಯಥಾ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಸಂಪುಷ್ಪಿತಸ್ಯ
ದೂರಾದ್ಗಂಧೋವಾತ್ಯೇವಂ ಪುಣ್ಯಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋ ದೂರಾದ್ಗಂಧೋವಾ ಯಥಾಽಸಿ
ಧಾರಾಂ ಕರ್ತ್ತೇ ವಹಿತಾ ಮನಕಾಮೋ ಯದ್ಯುವೇ ಯುವೇಹ ವಾವಿಹ್ವಯಿಷ್ಯಾಮಿ
ಕರ್ತ್ತುಂ ಪತಿಷ್ಯಾಮೀ ತ್ಯೇದಮಮೃತಾ ದಾತ್ಮಾನಂ ಜುಗುಪ್ಸೇತ್॥ಓಂ ಸಹನಾವವತು
ಸಹನೌಭುನಕ್ತು । ಸಹ ವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈ । ತೇಜಸ್ವಿ ನಾಮಧೀತಮಸ್ತು ।
ಮಾವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಃ॥ಅಹಂ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ರೇರಿವ। ಕೀರ್ತಿಃ
ಪೃಷ್ಠೀ ಗಿರೇರಿವ । ಊರ್ಧ್ವ ಪವಿತ್ರೋವಾಜಿ ನೀವಸ್ವಮೃತ ಮಸ್ಮಿ । ದ್ರವಿಣಗ್ಂ
ಸವರ್ಚ್ವಂ ಸಂ। ಸಮೇಥಾ ಅಮೃತೋಕ್ಷಿತಃ। ಇತಿ ತ್ರಿಶಂಕೋರ್ವೇದಾನುವಚನಮ್॥

ಋಗ್ವೇದಃ—ಅಗ್ನಿಮಿಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ । ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವ ಮೃತ್ವಿಜಂ ।
ಹೋತಾರಂ ರತ್ನ ಧಾತಮಮ್ ॥

ಸಾಮವೇದಃ—ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ವೀತಯೇ । ಗೃಣಾನೋ ಹವ್ಯದಾತಯೇ ನಿ
ಹೋತಾ ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ॥

ಅಥರ್ವಣವೇದಃ—ಶಂ ನೋ ದೇವಿ ರಭಿಷ್ಟಯೇ ಆಪೋ ಭವಸ್ತು ಪೀತಯೇ
ಶಂ ಯೋರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ಅಥ ಶಿಕ್ಷಾಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಾಮಃ ॥ ವೃದ್ಧಿರಾದೈಚ್ । ಮಯರಸ ತಜಭನ ಲಿಗ
ಸಂಮಿತಂ । ಸಮಾಮ್ನಾಯಃ ಸಮಾಮ್ನಾತಃ । ಪಂಚ ಸಂವತ್ಸರಮಯಂ । ಗೌಃ ।
ಗ್ಮಾ । ಜ್ಞಾ । ಕ್ಷ್ಮಾ । ಅಥಾತೋ ದರ್ಶ ಪೂರ್ಣಮಾಸೌ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಾಮಃ । ಅಥಾ
ತೋ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸಾ ॥ ಅಥ ತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ । ಅಥಾತಸ್ಸಮಯಾಚಾರಿ
ಕಾನ್ ಧರ್ಮಾನ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ್ಯಾಮಃ। ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಸ್ಸತ್ಯಂ ತಪಃಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ
ಜುಹೋಮಿ ।

ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇ ನಮಃಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮಃ ಓಷ
ಧೀಭ್ಯಃ । ನಮೋ ವಾಚೇ ನಮೋ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಬೃಹತೇ
ಕರೋಮಿ ॥ ಓಂ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಃ॥ ವೃಷ್ಟಿರಸಿ ವೃಷ್ಟಿಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನ ಮೃತಾ
ತ್ಸತ್ಯ ಮುಪಾಗಾಂ ।

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉಪಾಕೃತಾ ವೈ ದೇವಾಃ

ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚಮನಂ ಕೃತ್ವಾ । ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮಮ ಉಪಾತ್ತ ದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಂಗ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ಯೇ ದೇವಾಃ ತಾನ್ ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾನ್ ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಸರ್ವಾನ್ ದೇವಗಣಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾಃ ದೇವ ಪತ್ನೀಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾಃ ದೇವಗಣ ಪತ್ನೀಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾನ್ ದೇವ ಪುತ್ರಾಗ್ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಸರ್ವಾನ್ ದೇವ ಪೌತ್ರಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸರ್ವಾನ್ ದೇವಗಣ ಪೌತ್ರಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಭೂಃ ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಭುವರ್ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ । ಸವರ್ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ। ಭೂ ಭುವ ಸ್ಸುವ ರ್ದೇವಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ —ಇತಿ ದೇವತೀರ್ಥೇನ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ॥ ಸವ್ಯವೀತೀ ಭೂತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನಾದಯೋ ಯೇ ಋಷಯಃ ತಾನ್ ಋಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ ॥ ಸರ್ವಾನ್ ಋಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಸರ್ವಾನ್ ಋಷಿಗಣಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ ಸರ್ವಾಋಷಿ ಪತ್ನೀಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಸರ್ವಾನ್ ಋಷಿ ಪುತ್ರಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಸರ್ವಾನ್ ಋಷಿ ಪೌತ್ರಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ ಭೂರೃಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ ಭುವರೃಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಸುವ ರೃಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಭೂರ್ಭುವ ಸ್ಸುವ ರೃಷೀಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥

ಅಥ ಕಾಂಡರ್ಷಿ ತರ್ಪಣಂ

ಪ್ರಜಾಪತಿಂ ಕಾಂಡರ್ಷಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಸೋಮಂ ಕಾಂಡ.... ಮಿ ತ್ರಿ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಕಾಂಡ.... ಮಿತ್ರಿ॥ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಕಾಂಡರ್ಷಿ ಸ್ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ ಸಾಗ್ಂ ಹತೀರ್ದೇವತಾ ಉಪನಿಷದಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿತ್ರಿ॥ ಯಾಜ್ಞಿಕೀರ್ದೇವತಾ.... ಮಿತ್ರಿ॥ ವಾರುಣೀರ್ದೇವತಾ....ಮಿ ತ್ರಿ॥ (ಇತಿ ಋಷಿ ತೀರ್ಥೇನ) ಬ್ರಹ್ಮಾಣಗ್ ಸ್ವಯಂ ಭುವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ (ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತೀರ್ಥೇನ) ಸಪ್ತಸಪ್ತಿಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ ಇತಿ ಋಷಿ ತೀರ್ಥೇನ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ॥

ಪ್ರಾಚೀನ ವೀತೀ। ಸೋಮಃ ಪಿತೃಮಾನ್ ಯಮೋಽಂಗೀರಸ್ವಾಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಗ್ನಿಃಕವ್ಯ ವಾಹನಾದಯೋ ಯೇ ಪಿತರಃ ತಾನ್ ಪಿತ್ವಗ್ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ॥ಸರ್ವಾ ಪಿತೄನ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ತ್ರಿ। ಸರ್ವಾನ್ ಪಿತೃಗಣಾನ್ತ.....ಮಿ ತ್ರಿ। ಸರ್ವಾಃಪಿತೃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪತ್ನೀಃ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇ। ಸರ್ವಾನ್ ಪಿತೃ ಪುತ್ರಾನ್ ತರ್ಪ....ಮಿ ಇ ॥ ಸರ್ವಾನ್ ಪಿತೃಪಾತ್ರಾಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿಇ॥ ಭೂಃ ಪಿತೃಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿಇ। ಭುವಃಪಿತೃಗ್ ....ಮಿಇ। ಸುವಃ ಪಿತೃಗ್ ...ಮಿಇ। ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಪಿತೃಗ್ ಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇ॥

(ಉಪವೀತೀ) ಅನೇನ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞೇನ ದೇವರ್ಷಿ ಪಿತೃತರ್ಪಣೇನಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಾರ್ಪಣ ಮಸ್ತು ॥

ನಿತ್ಯಪಿತೃ ತರ್ಪಣಮ್ ಋಷಿ ವಿಸರ್ಜನ ಕಾಲೇ ತಟಾಕಾದಿ ಸಮೀಪೇಕುರ್ವನ್ತಿ ॥ ತದುತ್ತರತ್ರ ಲಿಖಿತಮ್ ॥

ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಃ ॥

ಅಥಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿರಗ್ನಿಕಾರ್ಯಮ್

ಅಗ್ನಿಂ ಪರಿಷ್ಟೀತಿ ಪರಿಮೃಜ್ಯ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ॥

ಆಚಮ್ಯ। ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ॥ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ ಮಮ ಉಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮಮ ಅನೇಕ ಕಾಲಾಗ್ನಿಕಾರ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಚರಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ।ಅನಂತಪುಣ್ಯ ಫಲಂ ಅತಶಾನ್ತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಮಯಾ ಅನೇಕ ಕಾಲ ಅಗ್ನಿ ಕಾರ್ಯಾಕರಣದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಕಾಮಯ ಮಾನಃ ತುಭ್ಯಮಹಂ ಸಂಪ್ರದದೇ ನ ಮಮ ನ ಮಮ। ತದ್ದೋಷಹಾರೋಽಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ। ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌಮಮ ಉಪಾತ್ತದುರಿತಕ್ಷಯ ದ್ವಾರಾಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಆಯುರ್ವರ್ಚೋ ಯಶೋಬಲಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾತರಗ್ನಿ ಕಾರ್ಯಂ ಸಮಿಧಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ।

ಪರಿತ್ವಾಽಗ್ನೇ ಪರಿಮೃಜಾಮ್ಯಾಯುಷಾ ಚ ಧನೇನ ಚ ಸುಪ್ರಜಾಃ ಪ್ರಜಯಾ ಭೂಯಾಸಗ್ಂ ಸುವಿರೋವಿಶ್ಯೈಸ್ಸುವರ್ಚಾ ವರ್ಚಸಾ ಸುಪೋಷಃ ಪೋಷ್ಯೈಸುಗೃಹೋ ಗೃಹೈಸ್ಸುಪತಿಃ ಪತ್ಯಾ ಸುಮೇಧಾ ಮೇಧಯಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಃ ॥ ಪರಿಮೃಜ್ಯಾಲಂಕೃತ್ಯ ॥ ಪರಿಷೇಚನಂ । ಅದಿತೇಽನುಮನ್ಯಸ್ವ। ಅನುಮತೇಽನುಮನ್ಯಸ ಸರಸ್ವತೇಽನು ಮನ್ಯಸ್ವ । ದೇವಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ ಅಥ ಸಮಿಧಾಧಾನಮ್ ॥

1. ಅಗ್ನೆಯೇ ಸಂವಿಧ ಮಾಹಾರ್ಷಂ ಬೃಹತೇ ಜಾತವೇದಸೇ । ಯಥಾ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ತ್ವಮಗ್ನೇಸಮಿಧಾ ಸಮಿಧ್ಯಸ ಏವಂ ಮಾಮಾಯುಷಾ ವರ್ಚಸಾ ಸನ್ಯಾಮೇಧಯಾ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸೇನಾನ್ನಾದ್ಯೇನ ಸಮೇಧಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

2. ಏ ಧೋಷ್ಯೇಧಿಷೀ ಮಹಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥

3. ಸಮಿಧಸಿ ಸಮೇಧಿಷೀ ಮಹಿ ಸ್ವಾಹ ।

4. ತೇಜೋಸಿ ತೇಜೋ ಮಹಿ ದೇಹಿ ಸ್ವಾಹಾ ।

5. ಅಪೋ ಆದ್ಯಾನ್ವಚಾರಿಷಗ್ಂ ರಸೇನ ಸಮಸೃಕ್ಷ್ಮಹಿ ಪಯಸ್ವಾಗ್ಂ ಅಗ್ನಿ ಆಗಮುಂ ಸಂ ಮಾ ಸಗ್ಂಸೃಜ ವರ್ಚಸಾ ಸ್ವಾಹಾ ।

6. ಸಂ ಮಾಗ್ನೇ ವರ್ಚಸಾ ಸೃಜಪ್ರಜಯಾಚ ಧನೇನಚಸ್ವಾಹಾ ।

7. ವಿದ್ಯುನ್ಮೇ ಅಸ್ಯದೇವಾ ಇಂದ್ರೋವಿದ್ಯಾತ್ಸ್ವಹವಿಷಿಭಿ ಸ್ವಾಹಾ ।

8. ಅಗ್ನಯೇ ಬೃಹತೇ ನಾಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ।

9 ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀಭ್ಯಾಗ್ ಸ್ವಾಹಾ ।

10. ಏಷಾ ತೇ ಅಗ್ನೇಸಮಿತ್ತಯಾ ವರ್ಧಸ್ವ ಚಾಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಚ ತಯಾಹಂ ವರ್ಧಮಾನೋ ಭೂಯಸಮಾಪ್ಯಾಯಮಾನಶ್ಚ ಸ್ವಾಹಾ ।

11. ಯೋ ಮಾಗ್ನೇಭಾಗಿನಗ್ಂ ಸನ್ತ ಮಥಾಭಾಗಂ ಚಕೀರ್ಷತ್ಯಭಾಗಮಗ್ನೆ ತಂ ಕುರು ಮಾಮಾಗ್ನೇ ಭಾಗಿನಂ ಕುರು ಸ್ವಾಹಾ ।

12. ಸಮಿಧಮಾಧಾಯಾಗ್ನೇಸರ್ವವ್ರತೋ ಭೂಯಾಸಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ।

13. ಭೂ ಸ್ವಾಹಾ

14. ಭುವ ಸ್ವಾಹಾ

15. ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ

16, ಓಂ ಭೂ ಭುರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಉತ್ತರ ಪರಿಷೇಚನಂ । ಅದಿತೇಽನ್ವಮಗ್ಂಸ್ಥಾಃ ॥ ಅನುಮತೇಽನ್ವಮಗ್ಂಸ್ಥಾಃ ಸರಸ್ವತೇಽನ್ವಮಗ್ಂಸ್ಥಾ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಾಸಾವೀಃ ॥

ಅಗ್ನ್ಯುಪಸ್ಥಾನಮ್-ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ತೇಜಸ್ತೇನಾಹಂ ತೇಜಸ್ವೀಭೂಯಾಸಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇವರ್ಚಸ್ತೇನಾಹಂ ವರ್ಚಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ಹರಸ್ತೇನಾಹಂ ಹರಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯ್ಯಗ್ನೇ ಸ್ತೇಜೋ ದಧಾತು ॥ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯೀಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri
ದಧಾತು। ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯಿ ಸೂರ್ಯೋ ಭ್ರಾಜೋ ದಧಾತು॥

ರಕ್ಷಗ್ರಹಣಂ-ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾನ ಆಯುಷಿ ಮಾ ನೋ ಗೋಷು ಮಾ ನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ। ವೀರಾನ್ಮಾನೋ ರುದ್ರ ಭಾಮಿತೋ ವರ್ಧೀರ್ಹವಿ ಷ್ಮಂತೋ ನಮಸಾ ವಿಧೇಮ ತೇ। ಮೇಧಾವೀ ಭೂಯಾಸಂ। ತೇಜಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ । ವರ್ಚಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ । ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭೂಯಾಸಂ ಅನ್ನಾದೋ ಭೂಯಾಸಂ ಯಶಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ಸರ್ವ ಸಮೃದ್ಧೋ ಭೂಯಾಸಂ ॥

ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಜಮದಗ್ನೇ ಇತಿ ಲಲಾಟೇ, ಕಶ್ಯಪಸ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಇತಿ ಕಂಠೇ, ಯದ್ದೇವಾನಾತ್ರ್ಯಾಯುಷಂ ಇತಿ ಸ್ಕಂಧಯೋಃ ತನ್ಮೇ ಅಸ್ತುತ್ರ್ಯಾಯುಷ ಮಿತಿ ಶಿರಸಿ ತಿಲಕಾನಿಕುರ್ಯಾತ್ ॥

17 ಪುನಸ್ತ್ವಾದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾ ವಸವಸ್ಸಮಿಂಧತಾಂ ಪುನರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಸುನೀಥ ಯಜ್ಞಿಯಃ । ಘೃತೇನ ತ್ವಸ್ತನೂ ವರ್ಧಯಸ್ವ ಸತ್ಯಾಸ್ಸನ್ತು ಯಜ ಮಾನಸ್ಯ ಕಾಮಾ ಸ್ಸಾವಹಾ ॥

ಆಗ್ನೇಯಸ್ಥಾನಮ್-ಸ್ವಸ್ತಿ। ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಯಶಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಹವ್ಯವಾಹನ। ಶ್ರಿಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಹವ್ಯವಾಹನ ಓಂ ನಮ ಇತಿ॥ ಚತುಸ್ಸಾಗರ ಪರ್ಯನ್ತಂ.... (ಗೋತ್ರನಾಮೋಚ್ಚಾರಣಂ)....ಅಹಂ ಭೋ ಅಭಿವಾದಯೇ॥ ಇತಿ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪುನಃ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ-ಹೋಮಾಂತೇ ಶ್ರೀಯಜ್ಞಪುರುಷಾಯ ನಮಃ ಗಂಧಾನ್ ಧಾರಯಾಮಿ । ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಪೂಜಯಾಮಿ। ಧೂಪಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ಹೃತಶಿಷ್ಟ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ಸರ್ವೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋಹೋಮಕ್ರಿಯಾದಿಷು ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇತಮಚ್ಯುತಂ ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಹುತಾಶನ। ಯದ್ಭುತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತುತೇ ಅನೇನ ಮಯಾಕೃತೇನ ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಕಾರ್ಯ ಹೋಮೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಾರ್ಪಣಮಸ್ತು॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ವಿರಜಾಹೋಮಃ ॥

ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ॥ ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭ ತಿಥೌ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಅಧೀತಾ ನಾಂ ಛಂದಸಾಂ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಾಂಗತ್ವೇನ (ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಹಾಜನಾನಾಂ) ಸಂವತ್ಸರ ಕೃತದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ವಿರಜಾಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ॥ (ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ತಿಲಾನ್ ಜುಹೋಮೀತ್ಯಾದಿ ಪಂಚವಿಗ್ಂಶತಿ ಮಂತ್ರೈಃ ತಿಲಾಜ್ಯ ಸಮಿತ್ಸಕ್ತುಭಿಃ ಹಸ್ತೇನ ಜುಹೋತಿ)

1. ತಿಲಾಜ್ಜುಹೋಮಿ ಸಗಸಾಗ್ಂ ಸಪಿಷ್ಟಾನ್ನಗ್ಂಧಾರ ಮಮ ಚಿತ್ತೇ ರಮಮ್ತು ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

2. ಗಾವೋ ಹಿರಣ್ಯಂ ಧನ ಮನ್ನ ಪಾನಗಂ ಸರ್ವೇಷಾಗ್ಂ ಶ್ರಿಯೈ ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ ಇದಂ ನ ಮಮ॥

3. ಶ್ರಿಯಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಿಂಚ ಪುಷ್ಟಿಂ ಚ ಕೀರ್ತಿಂ ಚಾನೃಣ್ಯತಾಂ। ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಬಹು ಪುತ್ರತಾಂ। ಶ್ರದ್ಧಾ ಮೇಧೇ ಪ್ರಜಾಸ್ಸಂದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ....ಮಮ।

4. ತಿಲಾಃ ಕೃಷ್ಣಾಸ್ತಿಲಾ ಶ್ವೇತಾ ಸ್ತಿಲಾ ಸ್ಸೌಮ್ಯಾವಶಾನುಗಾಃ। ತಿಲಾಃ ಪುನಸ್ತು ನೋ ಪಾಪಂ ಯತ್ಕಿಂಚಿದ್ದುರಿತಗ್ಂ ಮಯಿ ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ....ಮಮ।

5. ಚೋರಸ್ಯಾನ್ನಂ ನವಶ್ರದ್ಧಂ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಗುರುತಲ್ಪಗಃ। ಗೋಸ್ತೇಯಗ್ಂ ಸುರಾಪಾನಂ ಭ್ರೂಣಹತ್ಯಾ ತಿಲಾಶ್ಯಾನ್ತಿಗ್ಂ ಶಮಯನ್ತು ಸ್ವಾಹಾ। ಶ್ರಿಯಾ.... ನ ಮಮ ॥

6. ಶ್ರೀಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ಪುಷ್ಟೀಶ್ಚ ಕೀರ್ತಿಂ ಚಾಣೃಣ್ಯತಾಂ। ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಬಹು ಪುತ್ರತಾಂ। ಶ್ರದ್ಧಾ ಮೇಧೇ ಪ್ರಜ್ಞಾತು ಜಾತವೇದ ಸ್ಸಂದಧಾತು ಸ್ವಾಹಾ ಶ್ರಿಯಾ ... ಮಮ ॥

7 ಪ್ರಾಣಾಪಾನವ್ಯಾನೋದಾನ ಸಮಾನಾ ಮೇ ಶುದ್ಯಂನ್ತಾಂ ಜ್ಯೋತಿರಹಂ ವಿರಜಾ ವಿಪಾಪ್ಮಾ ಭೂಯಸ್ಸಗ್ ಸ್ವಾಹಾ॥ ಪ್ರಾಣದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

8. ವಾಙ್ಮನಶ್ಚಕ್ಷು ಶ್ಶೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣರೇತೋ ಬುದ್ಧ್ಯಾಕೂತಿ ಸ್ಸಂತಲ್ವಾ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯಂತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ ॥ ವಾಗದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ.... ನ ಮಮ ।

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

9 ತ್ವಕ್ಷರ್ಮಮಾಗ್ಂ ಸುರುಧಿರ ಮೇಧೋಮಜ್ಜಾ ಸ್ನಾಯವೋಽಸ್ಥೀನಿ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯಂತಾ....ಸ್ವಾಹಾ । ತ್ವಗಾದಿಭ್ಯೋದೇವ... .... ಮಮ ।

10 ಶಿರಃ ಪಾಣಿಪಾದ ಪಾರ್ಶ್ವಪೃಷ್ಠೋರೂದರ ಜಂಘಶಿಶ್ನೋಪಸ್ತಪಾಯ ಪೋ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ । ಶಿರ ಆದಿಭ್ಯೋ....ಮಮ ।

11 ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಪುರುಷ ಹರಿತಃ ॥ ಪಿಂಗಲ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಿ ದೇಹಿ ದೇಹಿ ದದಾ ಪಯಿತಾ ಮೇಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ-ಸ್ವಾಹಾ। ಉತ್ತಿಷ್ಠಾದಿಭ್ಯೋ ದೇವ್‌ತಾಭ್ಯ-ನಮಮ ।

12 ಪೃಥಿವ್ಯಾಪಸ್ತೇಜೋವಾಯುರಾಕಾಶಾ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ। ಶಬ್ದಾದಿಭ್ಯೋ....ನ ಮಮ ।

13 ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶರೂಪರಸ ಗಂಧಾಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯತಾಂ... ಸ್ವಾಹಾ ।

14 ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಕರ್ಮಾಣಿ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ । ಮನಸಾ ದಿಭ್ಯೋ....ನ ಮಮ ।

15 ಅವ್ಯಕ್ತ ಭಾವೈ ರಹಂಕಾರೈರ್ಜ್ಯೋತಿರಹಂ....ಸ್ವಾಹಾ । ಆತ್ಮನ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

16 ಆತ್ಮಾಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂಜ್ಯೋತಿರಹಂ ವಿರಜಾ ವಿಪಾಪ್ಮಾಭೂಯಸಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ । ಪರಮಾತ್ಮನ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

17 ಅಂತರಾತ್ಮಾ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ .. ಸ್ವಾಹಾ । ಅಂತರಾತ್ಮನ....ಮ ।

18 ಪರಮಾತ್ಮಾ ಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ। ಪರಮಾತ್ಮನ....ಮಮ।

19 ಕ್ಷುಧೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಕ್ಷುಧ ಇದಂ ನ ಮಮ

20 ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

21 ವಿವಿಟ್ಪ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ವಿವಿಟ್ಯಾ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

22 ಋಗ್ವೈಧಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಋಗ್ವಿಧಾನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

23 ಕಪೋತ್ತಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ । ಕಪೋತ್ತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥

24 ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾಮಲಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಮಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನಾಶಯಾಮ್ಯ ಹಂ ಅಭೂತಿ ಮಸಮೃದ್ಧಿಂಚ ಸರ್ವಾನ್ನಿರ್ಣುದ ಮೇ ಪಾಪ್ಮಾನಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ। ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

25 ಅನ್ನಮಯ ಪ್ರಾಣಮಯ ಮನೋಮಯ ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಮಾನಂದ ಮಯ ಮಾತ್ಮಾಮೇ ಶುದ್ಧ್ಯನ್ತಾಂ....ಸ್ವಾಹಾ। ಅನ್ನಮಯಾದಿಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

26 ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಗ್ನಯೇ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನಮಮ।

ಜಯಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಸರ್ಜನಾಂತೇ (ಉತ್ಸರ್ಜನ ವತ್)

ಇಧ್ಮ ಸಂಪನಪನಂ ಚಾಗ್ನೌಪ್ರಹರತಿ । ರುದ್ರಾಯ ತಂತಿ ಚರಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥ ಆಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥ ಅಸ್ಯ ಉಪಾಕರ್ಮಾದಿಕರ್ಮಣಃ ಹೋನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಋದ್ಧಿ ಕಾಮಃ ಜಯಾದಿ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಸ್ರುವೇಣ ಜುಹೋತಿ

1 ಚಿತ್ತಂಚ ಸ್ವಾಹಾ-ಇತ್ಯಾದಿ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ ಸ್ವಾಹಾ ಳಲ ಹೋಮಾಃ।

2 ಯದಸ್ಯ ಕರ್ಮಣ ಇತಿಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದ್ಧೋಮಃ ॥

3 ಪರಿಧ್ಯಾದಿ ಪ್ರಹರಣಂ ॥

4 ಸಗ್ಗ್ಸಾಮಭಾಗ ಹೋಮಃ ॥

5 ಅನಾಜ್ಞಾತಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮಾಃ ೧೫ ॥

10 ಸಪ್ತತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಪ್ತ ಹೋತ್ರಾ ಹೋಮಃ ॥

11 ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಃ ॥

12 ಸರ್ವಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತನ್ ॥

13 ಉತ್ತರ ಪರಿಷೇಚನಮ್ ॥

14 ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರೋದಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಮ್ ॥

15 ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಸರ್ಜನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ವರದಾನಮ್ ॥ ಶಾನ್ತಿರಸ್ತು । ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು ಧನಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿರಸ್ತು ॥ ಕರ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿ ರಸ್ತು । ಭಗವಾನ್ ವಾಸ್ತೋಷ್ಪತಿಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ । ಪ್ರಾಗಾದಿ ಪರಿಸ್ತರಣ ಮುತ್ತುರೇ ವಿಸೃಜೇತ್॥ ತೇಜಸ್ವೀಯತಸ್ವೀ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಿ ।

ಭವತಿ-ಬೃಹತ್ಸಾಮೇ, ತಿ ರಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮ್-ಬೃಹತ್ಸಾಮ ಕ್ಷತ್ರಭೃ ದ್ವೃದ್ಧ ವೃಷ್ಣಿಯ ತ್ರಿಷ್ಟುಭೋಜಶ್ಚುಭಿತ ಮುಗ್ರವೀರಂ । ಇಂದ್ರಸ್ತೋಮೇನ ಪಂಚದಶೇನ ಮಧ್ಯಮಿದಂ ವಾತೇನ ಸಗರೇಣ ರಕ್ಷ ॥ ಇತಿ ರಕ್ಷಾಂ ಧಾರಯನ್ತಿ ॥

ಉತ್ತರ ಪೂಜಾ-ಹೋಮಾಂತೇ ಶ್ರೀಯಜ್ಞ ಪುರುಷಾಯ ನಮಃ ಧ್ಯಾನಾ ವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಯಶ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜ ಆರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಹವ್ಯಾವಾಹನ । ಶ್ರಿಯಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಹವ್ಯ ವಾಹನ್ನೋನ್ನ ಮು ಇತಿ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚತುಸ್ಸಾಗರ ಪರ್ಯನ್ತ್ಯಂ....ಅಹಂ ಭೋ ಅಭಿವಾದ ಯೇ ॥

ಉತ್ತರ ಪೂಜಾ—ಋಷಿಭ್ಯಃ ಅಗ್ನಯೇ ಉತ್ತರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ—ಅನೇನ ಉಪಾಕರ್ಮ ಹೋಮೇನ ವಿರಜಾ ಹೋಮೇನ ಚ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಸರ್ವಂಶ್ರೀ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾರ್ಪಣ ಮಸ್ತು ॥

ನವಕಾಂಡರ್ಷಿದೇವತಾ ಪೂಜಯಾ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿ ನವಕಾಂಡರ್ಷಿ ದೇವತಾ ಸ್ಸುಪ್ರೀತಾ ಸ್ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ವರದಾ ಭವನ್ತು ॥

ಆಚಾರ್ಯ ಪೂಜಾ-ಆಚಾರ್ಯಂ ವಸ್ತ್ರಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ ಯಥಾವಿಧಿ ಸಂಪೂಜ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಸ್ಸಂತೋಷಯೇತ್ ॥

ಋಷಿಪ್ರದಕ್ಷಣಮ್ ಅಗ್ನಿಪ್ರದಕ್ಷಣಮ್

ಅಗ್ನೇ ನಯ ಸುಪಥಾ ರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್। ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾ ಯು ಯೋಧ್ಯಸ್ಮಜ್ಜುಹು ರಾಣಮೇನೋ ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೇ ನಮ ಉಕ್ತಿಂ ವಿದೇಮ ॥ ಪ್ರವಶ್ಯೆಕ್ರಾಯ ಭಾನವೇ ಭರಧ್ವಂ। ಹವ್ಯಂ ಮತಿಂ ಚಾಗ್ನಯೇ ಸುಸ್ತುತಂ। ಯೋ ದೈವ್ಯಾನಿ ಮಾನುಷಾ ಜನೂಗ್ಂಷ್ಯಂತರ್ವಿಶ್ವಾನಿ ವಿದ್ಮನಾ ಜಗಾತಿ। ಅಚ್ಛಾ ಗಿರೋ ಮತಯೋ ದೇವಯಂತೀ ರಗ್ನೀಯಂತಿ ದ್ರವಿಣಂ ಭಿಕ್ಷ ಮಾಣಾಃ। ಸುಸಂ ದೃಶಗ್ಂ ಸುಪ್ರತೀಕಗ್ಂ ಸ್ವಂಚಗ್ಂ ಹವ್ಯವಾಹ ಮರತಿಂ ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ ॥ ಅಗ್ನೇ ತ್ವಮಸ್ಮದ್ಯುಯೋಧ್ಯ ಮಿವಾವ ಅನಗ್ನಿತ್ರಾ ಅಭ್ಯ ಮುಂತ ತೃಷ್ಟಿಃ। ಪ್ರನರಸ್ಮಭ್ಯಗ್ಂ ಸುವಿತಾಯ ದೇವ ಕ್ಷಾಂ ವಿಶ್ವೇಭಿ ರಜರೇಭಿರ್ಯ ಜಿತ್ರ। ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ಪಾರಯಾನವ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾ ತ್ಸ್ವಸ್ತಿಭಿರತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ ಪೃಶ್ಚ ಪೃಥ್ವೀ ಬಹುಲಾನ ಉರ್ವೀ ಭವಾ ತೋ ಕಾಯ) ತನಯಾಯ ಶಂ ಯೋಃ। ಪ್ರಕಾರ ವೋ ಮನಸಾ ವಚ್ಯಮಾನಾ ದೇವ ದ್ರೀ ಚೀಂ ನಯಥ ದೇವಯಾಥಃ। ದಕ್ಷಿಣಾ ವಾಗ್ವಾಜಿನೀ ಪ್ರಾಜೇತಿ ಹವಿರ್ಭರಂತ್ಯಗ್ನಯೇ ಘೃತಾಚೀ ॥

ನಮಸ್ತೇ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಯೇ ನಮ ಆಹವನೀ ಯಾಯ ಮಹಾ ದೇವ್ಯೈ ನವೋ ನಮಃ। ಕಾಂಡದ್ವಯೋಗಪಾದ್ಯಾಯ ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೇ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ರೂಪಾಯ ಯಜ್ಞೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ಯಜ್ಞೇಶಾಚ್ಯುತ ಗೋವಿಂದ ಮಾಧವಾನಂತ ಕೇಶವ। ಕೃಷ್ಣ ವಿಷ್ಣೋ ಹೃಷಿಕೇಶ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ ಸಕೃತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ನಮಃ। ದಿಸ್ತೇ ನಮಃ। ತ್ರಿಸ್ತೇ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಮಃ ಚತುಸ್ತೇ ನಮಃ । ಪಂಚಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ದಶಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ಶತಕೃತ್ವಸ್ತೆ ನಮಃ । ಸಹಸ್ರ ಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ಅಸಹಸ್ರ ಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ಅಪರಿಮಿತ ಕೃತ್ವಸ್ತೇ ನಮಃ । ನಮಸ್ತೆ ಅಸ್ತು ಮಾಂ ಮಾಹಿಗ್ಂ ಸೀಃ । ಅಹಂ ಪರಸ್ತಾದಮುದಸ್ತಾದಹಂ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ವಿತಮೋ ವವಾರ । ಯದಂತರಿಕ್ಷಂ ತದು ಮೇ ಪಿತಾ ಭೂದಹಗ್ಂ ಸೂರ್ಯ ಮುಭಯತೋ ದ ದರ್ಶಾಹಂ ಭೂಯಾಸ ಮುತ್ತುಮಸ್ಸಮಾನಾನಾಮ್ ॥

ಪ್ರಮಾದಾತ್ಕುರ್ವತಾಂಕರ್ಮ ಪ್ರಚ್ಯವೇತಾಧ್ವರೇಯದಿ ಸ್ಮರಣಾದೇವ ತದ್ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಸ್ಮೃತಿ ॥ ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಷ್ಣು ರ್ವಿಷ್ಣುಃ । ಸಂತತಂ ಶ್ರೀರಸ್ತು ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳ ದಿ ಭವನ್ತು ॥

ಯತ್ಕರ್ಮ ಕುರ್ವತಾಂ ಹಿಂಸಾ ಕರ್ಮಲೋಪೋಭವೇದ್ಯದಿ । ತತ್ಕರ್ಮ ಸಫಲಂ ಕುರ್ಯುಃ ತ್ರಿಸಃ ಕೋಟ್ಯೋ ಮಹರ್ಷಯಃ॥ ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಽಹ ರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ । ದಾಸೋಹಮಿತಿ ಮಾಂ ಬುಧ್ವಾ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪರಮೇಶ್ವರ ॥ ಯತ್ಕ ರೋಮಿ ಯದಶ್ನಾಮಿ ಯಜ್ಜ ಹೋಮಿ ದದಾಮಿಯತ್ ಯತ್ತಪಸ್ಯತಿ ವಾರ್ಷ್ಣೇಯ ತತ್ಕುರುಷ್ವ ಮದರ್ಪಣಮ್ ॥

ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ।
ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋದೇವಾಃ ಸ್ತತ್ರಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥
ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ಋಷಿಣಾಂ ಪುನರಾರಾಧನಮ್

ಆರಾಧಿತಾನಂ ಋಷೀಣಾಂ ಪುನರಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಛತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ। ಚಾಮರೇ ವೀಜಯಾಮಿ । ದರ್ಪಣಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ಅಶ್ವಾರೋಹಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಗಜಾರೋಹಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ರಥಾರೋಹಣಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ! ಸಮಸ್ತ ರಾಜೋಪಚಾರ ಭಕ್ತ್ಯುಪಚಾರ ಶಕ್ತ್ಯುಪಚಾರ ಸರ್ವೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಪ್ರಸಾದ ಗ್ರಹಣಮ್—ಯಾಃಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾ ಯಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಪ್ರಸೂತಾನಾ ಮುಂಚಂ ತ್ವಗ್ಂ ಹಸಃ॥ ಇತಿ ಪ್ರಸಾದ ಗ್ರಹಣಮ್ ॥

ಅಪರಾಧ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತ್ತೇ ಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ। ದಾಸೋಹಮಿತಿ ಮಾಂ ಬುದ್ಧಾ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪರಮೇಶ್ವರ ಇತಿ ಕ್ಷಮಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಮ್ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಋಷೀಣಾಂ ವಿಸರ್ಜನಮ್-ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜನ್ತ ದೇವಾ ತಾನ್ಯಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಸ್ಸ ಚಂ ತೇ । ಯತ. ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಸನ್ತ ದೇವಾಃ । ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿನವಕಾಂಡರ್ಷೀನ್ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಯಾಮಿ । ಶೋಭನಾರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥ ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋಹೋಮಕ್ರಿಯಾದಿಷು। ನ್ಯೂನಂಸಂಪೂರ್ಣತಾಂಯಾತಿಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್ । ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಜನಾರ್ದನ । ಯತ್ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ॥ ಅನೇನ ಮಯಾಕೃತೇನ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಾದಿನವಕಾಂಡರ್ಷಿಹೋಮೇನ ಉಪಾಕರ್ಮಣಾ ವಿರಜಾ ಹೋಮೇನ ಚ ಭಗವಾ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಶ್ರೀ ಪಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಣಾತು ॥ ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀರಸ್ತು ॥

ಸರ್ವೇ ಆಚಾರ್ಯೈಸ್ಸಹ ವಿಸರ್ಜಿತರ್ಷೀನಾದಾಯ ವೇದಮಂತ್ರಾದಿಕಂ ಪಠನ್ತಃ ನದೀಮಾಪೀಕೂಪತಟಾಕಾದ್ಯನತಮಂ ಗತ್ವಾ ಜಲೇ 'ಸ್ಥಿತ್ವಾಪರ್ಜನ್ಯ' ಸೂಕ್ತಂ ಪಠನ್ತಃ ಋಷೀನ್ "ಏಹಿ ಪರ್ಜನ್ಯ ಪರ್ಜನ್ಯ ಏಹಿ" ಇತಿ ಘೋಷಯನ್ತಃ ಜಲೇ ವಿಸರ್ಜಯೇರನ್ ಜೀವತ್ಪಿತೃಕೈರ್ವಿನಾ ಇತರೈರಧಿಕಾರಿಭಿಃ ನಿತ್ಯಪಿತೃತರ್ಪಣಂ ತತ್ರೈವ ಕಾರ್ಯಮ್ ॥ಇತಿಶಮ್॥

ಪರ್ಜನ್ಯಸೂಕ್ತಮ್-ಮಾರುತಮಸೀತ್ಯನುವಾಚತುಷ್ಟಯಮ್ ॥ ಶ್ರೀಗುರು ಭ್ಯೋ ನಮಃ ಹರಿಃ ಓಮ್॥ ಮಾರ-ತಮಸಿ ಮರುತಾಮೋಕಪಾರಧಾರಾಂ ಭಿಂಧಿರ ಮಯತ ಮರುತಶ್ಚೈಲೀನ ಮಾಯಿನಂ ಮನೋಜಸಗ್ಂ ವೃಷಣಗ್ಂ ಸುವೃಕ್ತಿಮ್। ಯೇನಶರ್ದ್ಧ ಉಗ್ರಮವ ಸೃಷ್ಟ ಮೇತಿ ತದಶ್ವಿನಾಪರಿ ಧತ್ತಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಿ। ಪುರೋ ವಾತೋ ವರ್ಷಞ್ಜನ್ಯರಾ ವೃಥ್ಸ್ಯಾವಹಾ ವಾತಾವದ್ವರ್ ಷನ್ನುಗ್ರರಾವೃಥ್ಸ್ಯಾ ಹಾಸ್ತನಯದ್ವರ್ಷನ್ಬೀಮರಾವೃಥ್ಸ್ಯಾಹಾಕಶನ್ಯವ ಸ್ಫೂರ್ಜನ್ದಿ ವಿದ್ಯುದ್ವರ್ಷಂ ತ್ವೇಷರಾವೃಥ್ಸ್ಯಾಹಾತಿರಾತ್ರಂ ವರ್ಷನ್ಪೂರ್ತಿರಾವೃತ್ ॥

ಸ್ಯಾಹಾ ಬಹುಹಾಯವೃಷಾದಿತಿ ಶ್ಯುತರಾವೃಥ್ಸ್ಯಾಹಾ ಆತಪತಿವರ್ ಷನ್ತಿ ರಾಡಾ ವೃಥ್ಸ್ಯಾವ ಸ್ಫೂರ್ಜನ್ದಿ ದ್ಯುದ್ವರ್ಷನ್ಭೂತರಾವೃಥ್ಸ್ಯಾಹಾ ಮಾಂದಾ ವಾಶಾ ಶ್ಯುದ್ರೂರಜರಾಃ । ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತೀಸ್ತಮ ಸ್ಪರೀ ರುಂದತೀಸ್ಸುಫೇನಾಃ । ಮಿತ್ರಭೃತಃಕ್ಷತ್ರಭೃತಸ್ಸುರಾಷ್ಟ್ರಾ ಇಹ ಮಾವತ । ವೃಷ್ಣೋ ಅಸ್ವಸ್ಯ ಸಂದಾನಮಸಿ ವೃಷ್ಟ್ಯೈ ಶಿಲ್ಪತ್ವೋಪನ ಹ್ಯಾಮಿ ॥೨॥ (ಪೂರ್ತಿರಾವೃದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಗ್ಂಶಶ್ಚ) ॥೧॥

ದೇವಾ ವಸವ್ಯಾ ಆಗ್ನೇ ಸೋಮ ಸೂರ್ಯ । ದೇವಾ ಶ್ಯರ್ಮಣ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾ ವರುಣಾರ್ಯಮನ್ । ದೇವಾ ಸ್ಸಫೀತಯೋಕಪಾಂ ನಪದಾ ದಾಶು ಹೇಮನ್ । ಉದ್ನ್ಯೋದತ್ತೋ ದಧಿಂ ಭಿಂತ ದಿವಃ ಪರ್ಜನ್ಯಾ ದಂತರಿಕ್ಷಾತ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಸ್ತ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ತೋನೋ ವೃಷ್ಟ್ಯಾವತ । ದಿವಾ ಚಿತ್ತ್ರಮಃ ಕಣ್ವಾಸ್ತಿ ಪರ್ಜನ್ಯೇ ನೋದ ವಾಹೇನ । ಪೃಥಿವೀಂ ಯದ್ವುನ್ದನ್ತಿ । ಅಯನ್ನ ರಸ್ಸುದಾನವೋ ದದಾಶುಷೇ ದಿವಃ ಕೋಶಮಚುಚ್ಯವುಃ । ವಿಪರ್ಜನ್ಯಾ ಸ್ಸೃಜಂತಿ ರೋದಸೀ ಅನುಧನ್ವನಾಯನ್ತಿ ॥೭॥

ವೃಷ್ಟಯಃ । ಉದೀರಯಥಾ ಮರುತ ಸ್ಸಮುದ್ರತೋ ಯೂಯಂ ವೃಷ್ಟಿಂ ವರ್ಷಯಥಾ ಪುರೀಷಿಣಃ । ನಪೋದಸ್ಯಾವುಪವಸ್ಯಂತಿ ಧೇನವ ಶ್ಯುಭಂ ಯಾತಾ ಮನುರಥಾ ಅವೃಧ್ವತ । ಸೃಜಾ ವೃಷ್ಟಿಂ ದಿವ ಆವ್ಟಿಸ್ಸಮುದ್ರಂ ಪೃಣ । ಅಬ್ಜಾ ಅಸಿ ಪ್ರಥಮಜಾ ಬಲಮಸಿ ಸಮುದ್ರಿಯಮ್ ॥ ಉನ್ನಂ ಭಯ ಪ್ರಥಿವೀಂ ಭಿನ್ಧಿ ದಂ ದಿವ್ಯಂ ನಭಃ । ಉಸ್ರಾಃ ದಿನ್ಯಸನೋ ದೇಹಿಶಂನೋ ವಿಸೃಜಾ ದೃತಿಮ್ । ಯೇ ದೇವಾ ದಿವಿಭಾಗಾ ಯೇಽಂರಿಕ್ಷಭಾಗಾ ಯೇ ಪೃಥವೀ ಭಾಗಾಃ । ತ ಇಮಂ ಯಜ್ಞ ಮವನ್ತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾವಿಶನ್ತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮನುವಿ ವಿಶನ್ತು ॥

ಯನ್ತಿ ದೇವಾ ವಿಗ್ಂಶತಿಶ್ಚ ॥ ೨ ॥

ಮಾರುತ ಮಸಿ ಮರುತಾ ವೋಜ ಇತಿ ಕೃಷ್ಣಂ ವಾಸಃ ಕೃಷ್ಣಂ ತೂಷಂ ಪರಿ ಧತ್ತ ಏತದ್ವೈವವೃಷ್ಟೇಃ ಲಿಲ ರೂಪಗ್ಂ ಸರೂಪ ಏವ ಭೂತ್ವಾ ಪರ್ಜನ್ಯಂ ವರ್ಷಯತಿ ರಮಯತ ಮರುತ ಶ್ಯೈನ ಮಾಯಿನ ಮಿತಿ ಪ್ರತಿಮೀವತಿ ಪುರೋವಾತ ಮೇವ ಜನಯತಿ ಸಶ್ಚದ್ವಾತಿ ವರ್ಷಸ್ಯಾವರುದ್ಧ್ಯೈವಾತನಾವಾನಿ ಜುಹೋತಿ ವಾಯು ರೈವಲವೃಷ್ಟ್ಯಾಲಿ ಈಶೇವಾಯುಮೇವೆನ್ದೇನ ಭಾಗದೇಯೇ ನೋಪಧಾವತಿ ಸ ಏವಾಸ್ಯೈಲ ಪರ್ಜನ್ಯಂ ವರ್ಷಯಿತೃಷ್ಟಾ ॥ ೧ ॥

ಜುಹೋತಿ ಚತಸ್ರೋವೈದಿಶಶ್ಚತ ಸ್ರೋಽವಾಂತರದಿಶಾ ದಿಗ್ಭ್ಯ ಏವ ವೃಷ್ಟಿಗ್ಂ ಸಂಪ್ರಚ್ಯಾವಯತಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನೇನ ಸಂಯೌತಿ ಹವಿರೇವಾಕರಸ್ತರ್ವೇದಿ ಸಂಯೌತ್ಯವರು ದ್ಯೈಯತಿನಾಮಧ್ಯನಾನಾಗ್ಂ ಶೀರ್ಷಾಣಿ ಪರಾಽಪನ್ತೇ ಖರ್ಜೂರಾ ಅಭವನ್ತೇ ಷಾಗ್ಂ ರಸ ಊರ್ಧ್ವೋಽಪತತ್ತಾನಿ ಕರೀರಾಣ್ಯ ಭವನ್ನಾಥ್ಸ ಮ್ಯಾನಿ ವೈಕರೀರಾಣಿ ಸೌಮ್ಯಾ ಖಲು ಅಹುತಿರ್ದಿವೋ ವೃಷ್ಟಿಂ. ಚ್ಯಾವಯತಿ ಯತ್ತ್ವರೀರಾಣಿ ಭವನ್ತಿ ॥೮॥

ಸೌಮ್ಯಯೈವಾಹುತ್ಯಾದಿವೋ ವೃಷ್ಟಿಮರುಂಧೇ ಮಧುಷಾ ಸಂಯೌತ್ಯ ಪಾಂ ವಾ ಏಷ ಓಷಧೀನಾಗ್ಂ ರಸೋ ಯನ್ಮಧ್ವದ್ಭ್ಯ ಏವೌಷದೀಭ್ಯೋವರ್ಷತ್ಯಥೋ ಅದ್ಭ್ಯ ಏವೌಷಧೀಭ್ಯೋ ವೃಷ್ಟಿಂ ನಿ ನಯತಿ ಮಾನ್ದಾ ವಾಶಾ ಇತಿ ಸಂಯೌತಿ ನಾಮು ಧೇಯೈ ರೇವೈನಾ ಅಚ್ಛಾತ್ಯತೋ ಯಥಾಭ್ರಿಯಾದ ಸಾವೇಹೀ ತ್ಯೇವ ವೈ ವೈನಾ ನಾಮುಧೇಯೈರಾ ॥೩॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಜ್ಯೋವಯತಿ ವೃಷ್ಣೋ ಅಶ್ವಸ್ಯ ಸಂದನಾಮಸಿ ವೈಷ್ಟಿಲ್ಲ ತ್ವೋಷನ ಹ್ಯಾಮಿಾ ತ್ಯಾಹ ವೃಷಾ ವಾ ಅಶ್ವೋ ವೃಷಾ ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣ ಇವ ಜುಲು ವೈ ಭೂತ್ವಾ ವರ್ಷತಿ ರೂಪೇಣೈವೈನಗ್ಂ ಸಮರ್ಧಯತಿ ವರ್ಷಸ್ಯಾವರುದ್ಧ್ಯೈ ॥೩॥

(ಅಷ್ಟೌ ಭವನ್ತಿ ನಾಮದೇಯೈ ರೈಕಾನ್ನ ತ್ರಿಗ್ಂಶಶ್ಚ ॥)

ಬ್ರಹ್ಮ ಯಜ್ಞಾಂಗ ನಿತ್ಯಪಿತೃ ತರ್ಪಣಂ

ಆದೌ ಪಿತಾ ತಥಾ ಮಾತಾ ಸಾಪತ್ನಿ ಜನನೀ ತಥಾ। ಮಾತಾ ಮಹಾಸ್ಸಪತ್ನೀ ಕಾ ಆತ್ಮ ಪತ್ನೀಸ್ತ್ಯನಂತರಂ ॥ ಸುತ ಭ್ರಾತೃವಾಸ್ಪ ಮಾತುಲಾ ಸ್ಸಹಭಾರ್ಯ ಕಾಃ। ದುಹಿತಾ ಭಗಿನೀ ಚೇವ ದೌಹಿತ್ರೋಭಾಗಿನೇಯಕಃ। ಪಿತೃಷ್ವಸಾ ಮಾತೃಷ್ವ ಸಾ ಜಾಮಾತಾ ಭಾವ್ಯಕ ಸ್ನುಷಾ । ಶ್ವಶುರ ಸ್ಸಾಲಕಶ್ಚೈವ ಶ್ವಶ್ರೂಶ್ಚ ಗುರು ರಿತ್ಥಿನಃ ॥

ಏವಂ ಕ್ರಮೇಣ ಯಥಾಸಂಭವಂ ದ್ವಿತೀಯಾಂತಂ ಗೋತ್ರಂ ನಾಮ ಉಚ್ಚಾರ್ಯ ಸ್ವಧಾನಮಃ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ ತರ್ಪಯೇತ್ ॥

ತತ್ಪ್ರಯೋಗಃ—ಆಚಮ್ಯ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ.... ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಪತ್ತಿತ್ಕೃನುದಿಶ್ಯ ಅಸ್ಮತ್ಪಿತೃ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಅಸ್ಮತ್ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೆ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ । ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ ತರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಏಕೇತಾಸ್ಮತ್ಕುಲೇಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಾಗೋತ್ರಜಾಮೃತಾಃ ತೇ ಗೃಹ್ಣನ್ತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಸೂತ್ರನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಮ್ ॥

॥ ಇತಿ ನಿತ್ಯ ತರ್ಪಣಮ್ ॥

ಗಾಯತ್ರೀಜಪಹೋಮಪ್ರಯೋಗಃ

ಶ್ರಾವಣಕೃಷ್ಣ ಪ್ರತಿಪದ್ಯನುಷ್ಠೇಯಃ ॥

ಅತ್ರಾಪಸ್ತಂಬಃ ॥ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ತಿಲಭಕ್ಷಃ ಉಪೋಷ್ಯವಾ ಶ್ವೋಭೂತೇ ಮಹಾನದಮದಕಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ಸಮಿತ್ಸಹಸ್ರಮಾದ ಧ್ಯಾಜ ಪೇದ್ವಾ ॥

ತತ್ರೋಕ್ತದಿನೇ ಪ್ರಾತಃ ಮಹಾನದ್ಯಾದೌ ವಿಧಿವತ್ ಸ್ನಾತ್ವಾ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾಣ್ಯ ನುಷ್ಠಾಯ ಶುಭದೇಶೇ ದರ್ಭೇಷ್ವಾಸೀನಃ ಧರ್ಭಾನ್ಧಾರಯಮಾಣಃ ಪವಿತ್ರ ಪಾಣಿಃ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ । ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ....ವಿಘ್ನಾದೀತ ದೋಷ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸಹಸ್ರಂ ಸಮಿದಾಧಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಧೃತದರ್ಭಾನುತ್ತರತೋ ಸಿರಸ್ಯ ಅಪ ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ॥

ಯತ್ರ ಕ್ವಚೇತಿ ವಿಧಿನಾ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿಂ ಲೌಕಿಕಾಗ್ನಿಂ ವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ। ಅಲಂ ಕೃತ್ಯ । ಪರಿಸ್ತೀರ್ಯ । ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಮಂತಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಸ್ವಾಹಾಕಾರವರ್ಜಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಸಹಸ್ರಂ ಸಮಿದಾಧಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥ ಉದ್ದೇಶತ್ಯಾಗಃ ಇಷ್ಯತೇ । ಹೋಮಾನಂತರಂ ಪೂರ್ವತಮ್ ಉತ್ತರಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಅಗ್ನಿಮುಪಸ್ಥಾಯ ನತ್ವಾ ರಕ್ಷಾಂ ಧೃತ್ವಾ ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಜೇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥

ಇತಿ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾಃ ಸಮಿದಾಧಾನ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

ಜಪಪಕ್ಷೇಽಪಿ ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ದಿನೇ ಸ್ನಾನಾದಿಕಂ ಸರ್ವಮನುಷ್ಠಾಯ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾಧೀತದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥ ಸಹಸ್ರಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರ ಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ॥

ಆಯಾತ್ವಿತ್ಯಾದಿ ಆವಾಹನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಮೌನೀ ಜಪಂ ಕುರ್ಯಾತ್॥ ತತಃ ಉತ್ತಮೇ ಶಿಖರೇ ಜಾತಾ ಇತ್ಯುಪಸ್ಥಾಯ । ಆಚಮ್ಯ । ಜಪಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯೇತ್ಯಾದಿನಾ ಕರ್ಮ ಸಮಾಪಯೇತ್.

ಇತಿ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪ ಪ್ರಯೋಗಃ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉಪನಯನ ಸಂಘದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

1.	ಯಜುರ್ವೇದ ಸ್ಮಾರ್ತ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ	1-50
2.	ಋಗ್ವೇದ ಸ್ಮಾರ್ತ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ	1-00
3.	ಯಜುರ್ವೇದ ಮಾಧ್ವ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ	1-00
4.	ಋಗ್ವೇದ ಮಾಧ್ವ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ	1-00
5.	ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಃ	0-35
6.	ಮಂತ್ರಾರ್ಥಗಳು	0-60
7.	ಸ್ಮಾರ್ತ ದೇವಾರ್ಚನೆ	1-50
8.	ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಎಂದರೇನು ?	2-00
9.	ಅಭಿಷೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳು	1-50
10.	ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ	5-00
11.	ವ್ರತ ಚಂದ್ರಿಕೆ	5-00
12.	ಉಪಾಕರ್ಮ ವಿಧಿ	5-00
13.	ವೇದಗಳ ಪರಿಚಯ	1-75

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು :

1. **ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ.** 98, ರತ್ನ ವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004
2. **ಗೀತಾ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್.** ಬಳೇಪೇಟೆ ಚೌಕ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 053
3. **ಟಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್** 235, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 053
4. **ವೇದಾಂತ ಭವನ.** (ಉಮಾ ಟಾಕೀಸ್ ಬಳಿ) ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 018
5. **ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ**—ವಿದ್ಯಾಭಾರತಿ ಪುಸ್ತಕ ಕೇಂದ್ರ ಭಾರತಿ ಬೀದಿ, ಶೃಂಗೇರಿ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri